

په تياره کې

(ناول)

ليکوال: رابندر ناتھ ټيگور
ژباړن: نصرت الهام

بسم الله الرحمن الرحيم

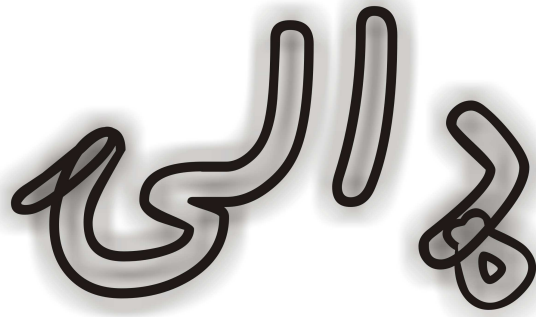

د کتاب ځانګړنې:

کتاب	::	په تياره کې
ليکوال	::	راېندر ناتھ ټيګور
ژباړن	::	نصرت الهام
خپړندوی	::	ګودر خپړندويه ټولنه
چاپ کال	::	۱۳۸۸ لمريز
چاپ شمېر	::	۲۰۰۰ ټوکه
د خپرونو لړ	::	(۲۶)
پته: ګودر کتاب پلورنځی، لاندېنۍ پور، اسحق زی مارکيټ،		
بډارزې څلورلارې، جلال کوټ، ګرځنده شمېره ۰۷۰۷۱۲۸۱۸۲.		

meenagoodar@gmail.com

د چاپ حقوق له خپړندويې ټولنې سره خوندي دي.

د هغو ځوانانو په نوم، چې د غلطو تگلارو قرباني شوي او قرباني
کېږي.

الهام

۱

دلته هم نیمه شپه او تر کوم ځایه چې نظر کار کوي نیمه شپه او تپه تیاره، د گرمۍ موسم، خاموشي خوره ده او هوا داسې ورکه ده چې د ونو یوه پاڼه هم رپ نه وهي، د (یشوهر) د علیحضرت پاچا (پر تاب دت) مشر زوی (شهزاده ولي عهد ادیادت) په خپل خوب ځای کې د کر کې تر څنگ ویښ ناست دی، په څېره یې د فکرونو ورېځ خوره ده او له سترگو یې نهیلي ورېږي، ورسره خواکې یې ښځه (سرما) ناسته ده، د سرما تېری نظر د شهزاده ادیادت په لور وگرځېد، په ورو یې وویل: ته ولې خواشینۍ کېږې، د صبر نه کار واخله، کله خو به زموږ وخت هم راشي، مه خپه کېږه --- د غم له ورېځو وروسته د خوبۍ لمر راڅپږي.

شهزاده ادیادت په نهیلي انداز زیاته کړه: سرما! زه هېڅ نه غواړم، خو کاشکې زه په شاهي ماڼۍ کې نه وای پیدا شوی، کاشکې زه د یو پاچا زوی او ولي عهد نه وای، کاشکې زه د (یشوهر) د تخت و تاج، مال دولت، عزت، ارام، راحت او ددې ټول جوش او دېدې وارث نه وی او

په يوه غريبه کورنۍ کې پيدا وى ، هغه وخت به زه تر ټولو زيات خوښ او په راحت کې وى ، داسې کوم دم درود به نه وي چې زما دغه هيله او ارمان راپوره کړي .

(سرما) ټوله همدردې وگرځېده ، د (اديادت) ښى لاس يې په خپلو لاسونو کې زور کړ ، د هغه مخ ته يې وکتل او په کرار ، کرار يې ساه واخيستله ، هغې د خپل خاوند دهرې هيلې د پوره کولو لپاره خپل ځان هم بايللى شو ، خو د اديادت دغه غوښتنه د هغې دځان په ورکړې هم نه پوره کېده .

شهزاده اديادت بيا خبرې پيل کړې : دا خو پرېږده چې زه د پاچا په کور کې پيدا شوى يم او هېڅ رنگ ارام مې ندی په نصيب شوى ، ددې محل خلک دا گمان کوي چې زه دې دنيا ته ديو وارث په حيث راغلى يم ، نه د اولاد په حيث ، دوى فکر کوي چې په ما کې هغه څه نشته چې ديو شاهزاده سره ښايي ، پاچا له ماشومتوبه زما سخته څارنه کوي ، هغه تل په دې شک کې دی چې زه به و نشم کولای د خپلې کورنۍ شان ، شوکت ، عزت او ددبده وساتم ، پاچا زما هر کار ، هر حرکت او ټول کړه وړه د ازمېښت په سترگو څاري ، په دې کتلو او څارلو کې ما هېڅ وخت د پلارنۍ عاطفې او مينې کومه ښه قدرې هم نده ليدلې ، زمونږ ټول دوستان عزيزان ، وزيران ، د زرو خاوندان او رعيت ټول پدې يوه خوله دي چې زه د هېواد ساتنه نه شم کولى ، هغوى زما کارونه څاري او دا وړاندوينه کوي ، چې زه د حکومت چارې پر مخ نشم وړلاى ، ددوى په خيال زه د ښه او بد توپير هم نشم کولای او اوس خو لا د سپکاوي په نظر هم راته گوري ، د پاچا په ما اعتماد

نشته ، هغه ما نه نهيلي دی ، اوس خو نو هغه کله په هېره هم زما یادونه نه کوي او زما د پوښتنې اوس هیڅوک نه دي پاتې .
د (سرما) سترگې له اوبنکو ډکې شوې ، مړه یې ور وکتل او ویې ویل :
أف ! دا ټول څوک کله زغملی شي .

لکه مار تاوه شوه له ټنډې یې غوسه وورېده او ویې ویل : تا ته چې څوک په سپکه گوري هغوی ټول لیوني دي ، لیوني !!! .

د ادیادت شونډې مسکۍ شوې ، د سرما په اوږه یې لاس کېښود ، د هغې له غوسې نه ډکه خېره یې پورته کړه او ویې ویل : نه سرما ! دا یو حقیقت هم دی ، رښتیا هم چې زه د حکومت چارې نشم سمبالولی او دا څو ځل ازمویل شوې خبره ده ، زه لا شپاړس کلن وم چې پاچا د ولایت بوج زما په اوږو راواچاوه ، خو زما نازکې اوږې ددغې بوج له پورته کولو عاجزې شوې او لا شپږ میاشتې هم نه وې پوره چې زما د مسولیت په سیمه کې حالات خراب شول .

پیسی چې څومره پکار وې هغه هم وې ، عوام هم خوښ ول ، هرځای زما ستاینه کېدله ، خلکو خوراته دُعا گانې کولې ، خو د پاچا چاپلوس نوکر زما په خلاف زهر وپاشل ، هغه د پاچا غوږونه زما په خلاف له خبرو وپړسول ، هماغه و چې بیا ټولو فیصله وکړه که چېرې ولي عهد د رعیت دومره طرفداري وکړي ، نشي کولای چې د حکومت چارې سمې پر مخ بوځي ، ددې خبرې په اورېدو سره د پاچا نفرت لا زیات شو ، اوس نو ماته راگوري هم نه ، هغه داسې فکر کوي چې زه به دده په وینا د (رای گړه) د حاکم ، د پاچا تره او زما باباجي (وسنت رای) غوندې خپله کورنۍ نیست او نابوده کړم ، د هغه غوندې به د (سیتار) سره گډېږم .

سرما سنجيده شوه، هغې هرڅه په پراخه سينه واورېدل، چې خپل خاوند يې ډېر پرېشانه او خپه وليد ويې ويل: له صبر نه کار واخله، هرڅه په پراخه سينه و زغمه، که څومره هم بد او سخت وي، په همدې کې خیر دی او همدا مو په ګټه ده، بيادې هم پلار دی د پلار په زړه کې دغه بې اعتمادې، نفرت اونا اميدي عارضي وي، څه وخت به وي بېرته به هرڅه سم شي، هغه نن سبا د خپلې پاچاهۍ د حدودو د زياتېدو په منډو کې زړه ماتې شوی غوندې دی، په زړه يې نهيلي خوره ده، ځکه خويې مينې ته په زړه کې د اوس لپاره ځای ورک شوی دی، پرېږده چې يو ځل يې دا غوښتنې پوره شوې بيا يې مينې ته په زړه کې ځای پيدا کېږي.

اديات: سرما! داسمه ده چې ته هوښياره او او عقلمنده يې خو بايد ووايم چې څومره د پاچاهۍ حدود زياتېږي هغومره ورسره د پلار هوس هم زياتېږي او وروسته به بيا د حدودو دلاسه ورکولو وېره ورسره وي، زه پدې پوهېږم چې څومره د پاچاهۍ حدود زياتېږي هغومره به ماته د ناقابل او نا اهل انسان ګمان کېږي.

د سرما په پوهه کې هيڅ شک نه و، خو بيا هم دې ومنله چې په غلطه ده، کله کله په ځينو خبرو اتيار د يقين شکل غوره کوي او په زړه خوږېږي، په دې وخت کې بيا عقل ماتېږي، ځکه خو سرما د اديات خبرې ورسره ومنلې او اديات خپلې خبرې وغزولې: کله به چې د خلکو د نفرت اومينې د ګډو وډو عکس العملونو نه تنګ شوم او ددې هرڅه په زغملو کې به پاتې راغلم نو سيده به (رای ګرھ) ته د خپل نيکه باباجي خواته تلم، پلار مې ماته څه خاصه پاملرنه نه کوله، خو هلته د باباجي ترڅنګ مې بيا سات تېر و، هلته به ټوله ورځ

په باغونو کې گرځېدم، هلته به د میوو نه په ډکو باغونو کې له هرڅه بېغمه وم، د کلیوالو کورونو ته به تلم راتلم، د کلیوالو سادګي او له مینې ډکې سینې!! یوڅه وخت به د حکومت د لانجو او جګړو نه بې غمه تېرېده، هلته هېڅ ډول بندیز او پابندي نه وه، هلته به د شپې او ورځې په شاهانه لباس کې گرځېدل ضروري نه و، هلته به مې په ارام زړه ساه واخیسته، لنډه دا، چې چېرته زما نیکه اوسېږي هلته د غم او درد نوم هم نشته، زما نیکه د خپلو سندرو په جادو کې ټوله فضاء رانغاړي، نیکه مې د هیلو په توپان کې د صبر اوسکون نه ډک ژوند کوي، که رښتیا ووايم، کله چې زه هلته لاړ شم مانه هېروي، چې زه د یشوهر ولي عهد یم، ها --- یوه بله خبره رایاده شوه، دا خبره چې خومره هېرول غواړم نه مې هېرېږي او په زړه مې منګولې لګوي، هغه وخت مې رایادېږي، چې زه د اتلسو کلونو وم او د خپل نیکه سره یو ځای اوسېدل، یوه ورځ نرمه هوا چلېدله، زه د یوازاد مرغه غوندي بڼکارېدم، د مرغانود اوازونو له ترنم نه مې خوند اخیست، په اسمان ورېځې خورې شوې او غوښتل یې چې وورېږي، په زړه او ماغزه یوه نااشنا غوندي مستي او نااشنا کیف خور و، په دې تازه هوا او ښایسته ماحول کې مې (رکمني) ته وکتل.

سرما: دا خبرې پرېږده دامې څو ځل اورېدلي دي.

ادیادت: یوځل یې بیا واوره، کومې خبرې داسې هم وي چې د سړي په یادشي په اوبو کې خولې کېږي او زړه یې اور اخلي، خو د بیا بیا ویلو سره د زړه بوج سپکېږي --- په دې کې هېڅ شک نشته چې دغه خبرې زه تاته کوم د شرم نه اوبه اوبه کېږم او روح مې نارامه کېږي، خو بس د خپلې ګناه د منلو د خپل زړه د بوج کمولو لپاره غواړم بیا بیا

دا کيسې تکرار کړم --- کله چې د هغې يادونه زما له زړه نه کډه شي نو د زړه بې کراري به هم ختمه شي، بيا به نو زه پوه شم چې زما گناه معاف شوه.

سرما: شهزاده! ته د څه شي کفاره يادوي، که تا گناه کړې ده نو دا د گناه، گناه ده ستا گناه نه ده، ځکه چې ستا په زړه زه پوهېږم چې پاک او سپېڅلی دی، ته چې د پنبېمانۍ په کوم اور کې سوځې دا نو چاته نه دی مالوم؟

اديادت وويل: (رکمني) مانه درې کاله مشره وه، هغه پېغله وه او په دې دنيا کې يې هيڅوک نه و، زما د نيکه په مهربانۍ يې په رای گړه کې ښه د مزې ژوند کاوه، زما نه دي په ياد، چې کومې ادايې زما کرار ولوټه او زما د زړه په درمن يې اور پورې کړ --- زما ټول هوښ او زما حواس يې رانه ولوټل او مانه يې لېونی جوړ کړ، زه يې په سترگو وړوند کړم، زه لا د جذباتو په پرېوتلو او جگېدلو کې گېر وم چې يوې نامالومې څپې د سمندر منځ ته ورسولم، ما غوټې خوړلې او په مخه کړې يې وم، داسې څه مې و نه ليدل چې لاس ورواچوم --- زما څلورو خواو ته يواځې او يواځې تياره خوره وه او بس، په مغزو مې لېونتوب منگولې ولگولې، ټوله دنيا زما د سترگو په وړاندې د يو مجسم شکل په څېر و چورلېده، له دې نه مخکې زما د زړه کښتۍ د جذباتو په داسې گرداب کې نه گېره شوې او نه هم له دې نه وروسته زما د زړه حالت داسې شوی دی ---- نه پوهېږم، چې هغې ولې يواځې د يوې ورځې لپاره زما زړه بې جلبه کړ --- او زه يې په يو رپ کې له اسمان نه د ځمکې تل ته ورسولم، ما داسې کومه گناه کړې وه، چې سزايې په يوه شېبه زما د ژوند سپين خادر ټکي، ټکي او داغ، داغ کړ، زما د

ورځې رڼا د شپې په تيارې بدله شوه، زما د روح پسرلی دخزان يوې درنې خپې وواهه.

د اديادت ژبه تر ترې شوه او غلی شو، سترگې يې لوېدلې ښکارېدې، رنگ يې الوتې او غونۍ يې زير شو --- سرما له لږې غوسې سره وويل: ستا دې زما په سر قسم وي، بس نور دا خبرې پرېږده.

اديادت دڅه وخت لپاره غلی شو او بيا يې له څه مقدمې پرته خبرې پيل کړې: څه ووايم؛ خو کله چې ددې گناه د خپلو زور کم شو نو همدې خپو له گردابه راوويستم او ساحل ته يې وغورځولم، چې سترگې مې وغړولې او هوش مې سر ته راغی، هرڅه راته په خپله بڼه ښکارېدل، دغه هرڅه مې يو خوب وگڼل او د زمانې په چل وپوهېدم، زه نه پوهېږم چې هغه حالت څنگه روښانه کړم، زه خپله نه پوهېږم چې له کوم ځای نه کوم ځای ته راغلی يم، دسترگو په رپ کې د غره له سره د غره لمنې ته راکولې شوم؛ نيکه مې راغلو او څه يې (راپورته کړم، ما له شرمه ورسره سترگې نه شوې مخ کولې --- اخر زه به نو څنگه ورسره مخ کېدم زما مخ تور شوی و، ځکه خو زه مجبور شوم او (رای گړه) مې پرېښود، که رښتيا درته ووايم تر اوسه مې رای گړه ته د تلو هيڅ جرئت نه دی کړی؛ خو نيکه مې! ... نيکه مې له ما پرته چېرته وخت تېرولی شو، هغه مې هر وخت پوښتنه کوي هر وخت راته بلنه راکوي، خو زه چې په خپل گړېوان کې وگورم، نو له ډېره شرمه هلته د تلو هيڅ حوصله او جرئت نه لرم، لکه څنگه چې زه نشم کولای هلته ورشم، هغه خپله زما او د (وبها) پوښتنې ته راځي، هغه له ما هيڅ کرکه نه کوي او نه رانه دا پوښتنه کوي چې زه ولې رای گړه ته

نه ورځم، مونږ چې وويني هغه ډېر خوشالېږي، ځکه خو کله، کله راځي، يواځې يوه ورځ دلته وي او بېرته لاړ شي.

اديادت مسکې شو او له مينې په ډک نظر يې سرما ته وکتل، سرما په زړه کې وويل: گوره چې اوس به لانور څه وايي !!

سرما سر تپت کړ، شونډې يې مری، مری شوې... اديادت د سرما مخ په دواړو لاسونو کې ونيو او په کراره يې د هغې مخ پورته کړ، ورو، ورو يې د هغې تندي په خپله اوږه کېښود، بيایې په غېږ کې ونيوله او ويې ويل: له دې نه وروسته چې څه وشول --- زه غواړم چې نور يې نو ستا له خولې واوړم --- ستا له سکون نه ډکه او معصومه څېره باندې چې کله مسکا ناڅي دڅښتن د تخليق د رنگونو نه تر ټولو تېز رنگ همدا دی، زما زړه او زما ځان ته يې، زه چې په کومه څاه کې لوېدلی وم د راوتلو هېڅ هيله مې په زړه کې نه وه پاتې، که ته نه وای راپېښه شوې، زه به همداسې د تيارو په تل کې پروت وم، نه پوهېږم چې د کوم جادو په زور دې زه له دې وېروونکې تيارې راوويستلم.

اديادت بيا، بيا د سرما مخ ښکل کړ او خپله مينه يې وښودله، سرما هېڅ ونه ويل او په سترگو کې يې اوښکې ډنډ شوې، اديادت بيا خبرې پيل کړې: دومره وخت وروسته ماته يوځل بيا د ژوند تېرولو بهانه په لاس راغله، تا وويل چې زه کم عقل نه يم، ما ستا دې خبرې ته په خپل زړه کې ځای ورکړ، تانه مې زده کړل چې عقل د تورې تيارې کوڅې په څېر تور، جکړ يا لوړ او تپت ندی، بلکه د يوې پراخې او هوارې لارې غوندې نېغ او سيده دی، کله چې عقل پرواز کوي د اسمان نه ستوري راکوزوي، مخکې مې له خپل ځان نه کرکه وه، خپل عزت مې په خپل لاس خراب کړی و، د هېڅ کار د کولو همت او

شيمه راکې نه وه پاتې، زه کم همته، لت او بې زړه وم، زما زړه به چې
 څه رښتيا راته وويل زما عقل ته به دروغ ويل او زه به يې ځورولم،
 ماسره چې به يې څه سلوک کاوه ما به يواځې او يواځې د زغم او صبر
 کلي ته پناه وړله، ما د بدو ردو ويلو کوبښن هېڅ وخت ندی کړی او
 اوس.... اوس نو زه د خپل ژوند په حقيقت وپوهېدم، تا زما سترگې
 راوغړولې، اوس زه وپوهېدم چې زه يواځې د خټو نه جوړه شوې يوه
 ټوټه نه يم، بلکې يو حقيقت هم لرم، زما په عقل چې کومه پرده
 غوړېدلې وه هغه تا څيرې، څيرې کړه، تا زما د زړه تياره د حقيقت
 په نور روښانه کړه، تا يواځې يوه رڼانه بلکې يوه نوې زندگي دې
 راکړې ده، اوس نو چې ماته څه ښه وښکاري همغه به کوم، زما په تا
 پوره باور دی، ته ماته يقين راکوې او زه لا لگيا يم په خپل ځان شک
 کوم، خو سرما! يوه خبره راته وکړه --- ستا په دې نازک بدن کې
 دومره زور له کومه شو چې زه دې دومره قوي او ځواکمن کړم.

سرما د جذباتو تر اغېز لاندې راغله --- اديدات يې له دواړو متو ونيو
 او له سينې سره يې جوخته شوه، دهغې په سترگو کې پاکې او
 سپېڅلې جذبې دهغې د زړه ترجمانې وې، دهغې سترگو په ډاگه
 وويل چې په دې دنيا کې له تا پرته زه بل هيڅوک نه لرم، يواځې...
 اوبس يواځې ته يې چې زما هرڅه يې.

اديدات له ماشومتوبه د خپلوانو په نظر کې پرېوتی و، د پېغورونو او
 سپکاوي په تېغ يې سینه سوری، سوری وه، په خپل زړه د ملهم
 لگولو لپاره به يې کله، کله دنيمو شپو په چوپتياوو کې د سرما تر
 څنگ د خپلو گناهونو شمېر کاوه او د خپل زړه بوج به يې سپکاوه، لکه

د گناهونو پاچا چې د شپې د تيرې په تخت ناست وي او دخپلو گناهونو تيارې د شپې په تيارو وينځل او تتول غواړي.

ولي عهد شهزاده اديادت يوځل بيا په خبرو راغی: تر څو به دا هرڅه همداسې روان وي؟ نوره لاڅومره ورځې گوزاره کوم، د پاچا په دربار کې خو د يو ډېر عجيب حالت او عکس العمل سره مخ یم، دا خو پر ځای پرېږده چې هلته لا مور تا سره نښتې ده او ان چې په نوکرانو دې سپکوي؛ خو زه هم هيچا ته د هېڅ خبرې کولو جرئت او حوصله نه لرم، ځکه چې زما په شونډو خو د چوپتيا پاڼه لگېدلې ده او دغه تراخه زهر همداسې غلي په سر اړوم، خو --- سرما! ستا غبرگون لا سخت دی، زه نه پوهېږم، څنگه درته ووايم، چې ت --- ته هم هرڅه په خاموشۍ و زغمه، زما په زړه کې د پښېمانۍ اور لمبې وهي، ما چې تاته هيڅ رنگ ارام اوراحت درنه شو کړلای، دا چې زما سره د واده کولو نه تاته يواځې او يواځې بې عزتي، غم او درد رسېږي --- نو که زما سره ستا واده هيڅ نه وای شوی ښه به وه.

سرما: پران ناتې شهزاده اديادته!!! دا تاسې څه وایاست --- مالپاره بس همدا هرڅه بس دي، په خوښۍ او سکون کې به ما ستا څه خدمت کړی وای؟ د خوښۍ په وخت کې خوبه سرما يواځې د عيش لپاره يوشی او يوه اله وی --- ددغې ټولو مصيبتونو د زغم نه وروسته خو کم نه کم دومره پوهېږم چې ته مې د خپل درد او غم د غلطولو يوه ملگرې گڼې، تا سره د غم په غلطولو کې چې ماته کوم راحت رسېږي په همدې زما زړه اباد دی، ماسره چې کوم غم او درد دی --- يواځې د همدې خبرې، چې زه ولې نشم کولای ستا ټول غمونه په خپل سر واخلم.

ولي عهد اديادت، ترډېره د سرما مخ ته وکتل او بيا يې وويل:
 خوږې نجلۍ!! ماسره دځان هيڅ غم نشته، ما لپاره هره خبره د زغم
 وړ ده، خو ته ولې زما له امله په تکليف يې؟ څنگه چې د يوې سپېڅلې
 اورينبتونې ښځې لپاره مناسب وي تل دې راسره همداسې سلوک
 کړی دی، زما د هر درد او هر غم پرمهال زما خواخوږې يې، ماته تل
 تسلي راکوې او چې څومره يې امکان وي زما د غم غلطولو کوښښ
 کوې، خو زه سره ددې چې مېړه دې يم ومې نه شول کولای چې تاد
 بې عزتۍ او درد نه وساتم، تاته مې هېڅ خوشالي درنه شوه کړای او که
 رښتيا ووايم ستا لپاره مې هېڅ نه دي کړي --- ستا پلار د (شري پور)
 مشر حکمران دی، هغه هېڅکله هم د (يشوهر) د پاچا لاس لاندې
 اوسېدل نه خوښوي او نه هم د يشوهر پادشاهي مني، ځکه خو زما پلار
 د يشوهر دپاچالپاره د غوصې په اور تا سوځوي او غواړي خپله لويي
 وښيي، که څوک ستا خبره ونه مني او يا ستا پروا ونه کړي پاچا هېڅ
 ددې په کيسه کې نه دی، بلکې هغه داسې فکر کوي چې تاته يې په
 خپل کور کې ځای درکړی دی همدا درته بس دی، کله چې مې دا
 هرڅه له زغم نه ووځي؛ نو زړه مې راته وايي چې هرڅه پرېږدم او
 تاسره يوځای چېرته لرې لاړشم --- او اوس خوبه لاهه تر کوم ځايه
 تللی هم وی، خو ته يې چې ايسار کړی دې يم.

ډېره شپه تېره شوه، ډېر ستوري پرېوتل او دنيمې شپې پاخه
 ستوري لاپسې رانه شول، څلورو خواوو ته د چپتيا واکمني شوه،
 يواځې د کلا شاوخوا د پيره دارانو د پښو اواز لږ، لږ اورېدل کېږي،
 ټوله نړۍ د يو درنده خوب په کومي کې پرته ده او په ښار وېروونکې
 تياره خوره ده، په ټوله فضا يو هيبت ناک رنگ خور دی، په دې

چوپتيا کې کله ، کله د گيدړانو اوازونه تر غوږونو رارسېږي ، د اديادت د خوب د کوټې دروازه بنده وه ، چې يوچا دباندې نه وټکوله ، اديادت په منډه ورغی او دروازه يې خلاصه کړه ، دده خور (وېها) ولاړه وه ، د (وېها) له ليدلو سره اديادت وارخطا وپوښتل : وېها --- ته --- په دې وخت --- ولې ؟ څه پېښه ده ؟

وېها وويل : داسې ښکاري چې خبره ورانه ده .
سرما او اديادت دواړو په يوځای وپوښتل : ولې ؟ اخر څه پېښه شوې ده ؟

وېها د لېونۍ په څېر رپېدله ، په لږ زېږدلي غږ يې څه وويل ، خبرې ترې گډې وډې کېدې خپله خبره يې پوره هم نه کړه يواځې ويې ويل : ورورجانه !! اوس به څه کېږي ؟

اديادت وويل : وارخطا کېږه مه --- زه همدا اوس ځم .
وېها : نه ورورجانه ! نه --- ته مه ځه .

اديادت : وېها ! دا ته څه وايي ؟

وېها : ستا د وتلو سره به پاچا نور هم په غوسه شي او خبره به نوره هم
سرما : دا وخت ددې خبرو نه دی .

اديادت ځان تيار کړ ، توره يې ملاپورې وتړله او د تگ لپاره تيار شو ، (وېها) له لاسه ونيو ويې ويل : ورورجانه ! ته مه ځه --- کوم بل سړی ولېږه --- پته نشته چې زما زړه ولې ډېر درزېږي .
اديادت : په دې کې د اوترۍ هېڅ خبره نشته ، زما په تگ کې مه خنډ کېږه !! --- وخت کم دی .
وېها : وريندارې ! که پاچا پوه شي نو ... ؟

((نو)) سرما وويل: ((نوڅه به وشي --- هغه مونږ نه پخوا لا کله خوشاله دی چې بيا به خپه شي --- د هغه مونږ سره مخکې کله مينه وه چې اوس به يې مينه کمه شي --- يواځې دومره به وشي چې کومه لږه اندازه مينه يې په زړه کې پاتې ده هغه به ختمه شي او بس --- ددومره وړې خبرې نه نو څوک کله ډارېږي))

وبها: نه ورورجانه! او که دا ځل يې کومه بله سزا وټاکله نو...
سرما اوږده سا واخيسته او ويې ويل: زما پوره باور دی چې که په دنيا کې د چا د حفاظت لپاره هيڅوک نه وي د هغه حفاظت خدای کوي، خدايه! ته زمونږ ملگری اوسه!

وزير وپوښتل: عليحضرت پاچا! تاسې څه فکر کوئ چې هغه کار به وړ (مناسب) وي؟

پاچا پرتاب دت: کوم يو کار؟

وزير: هغه کار چې پرون يې تاسې د کولو حکم صادر کړ.

پرتاب دت: (په غوسه)، پرون ما څه حکم صادر کړی؟

وزير: هغه --- د کاکا جي په اړه.

پرتاب دت له غوسې نه سور واوښت او ويې ويل: د کاکا په باره کې څه؟

وزير: عليحضرت حکم ورکړی و! کله چې (وسنت راته) يشوهر ته راځي، په لاره کې وي... نو...

پرتاب دت سترگې د وزير په سترگو کې واچولې: نو!! څه؟ --- خبره خو پوره که کنه!

وزير: نو هغه دوه پښتانه دې لاړ شي.

پرتاب دت: ښه!

وزير: او هغه دې ووژني.

پرتاب دت بيا وزير ته ځير شو: گوره وزير صيب! داسې ښکاري چې وينښته دې په لمر سپين کړي دي --- ولې د ماشومانو غوندي خبرې کوې؟ ديوې پوښتنې په ځواب دومره وخت لږول څه مانا، ولې په اصلي خبره او اصلي پوښتنه شرمېږې؟ داسې ښکاري چې ماغزه دې نور کار نه کوي او د حکومت په کارونو کې نوره مرسته نشي کولای، داسې ښکاري چې د کوم بل وزير غم بايد وخورم، که څنگه؟

وزير: اعليحضرت پاچا زما په وړاندیز فکر ونه کړ.

پرتاپ دت: ما ښه فکر پرې وکړ او ستا په مطلب پوره، پوره ورسېدم، خو پوښتنه داده چې مونږ کوم کار کول غواړو ته يې په ژبه هم نه شي راوستلی، تا بايد ددې ټول اړخونه سنجولي وای، تا بايد مخکې له مخکې ټول فکر ورته کړی وای، کله چې مونږ ديو کارد کولو په لور قدم پورته کوو، ته بايد پوه شي چې په دې کې به اړو مرو کوم راز وي او مونږ به يې په ښو او بدو اړخونو فکر کړی وي.

وزير: اعليحضرت ماخو!

پرتاپ دت: صبر!! اول زما خبرې ښه په غور واوړه، کله چې مونږ د خپل تره (کاکا) د وژلو فيصله وکړه نو ستا په اړه دا نظر و چې ته به دا کار يوه گناه او يو جرم وگڼې ---- خو پام دا يوه گناه نه ده، پردي زمونږ هېواد ته راغلل او د ظلم او جبر يو طوفان يې راووست، هغوی زمونږ شان او شوکت ختمول غواړي، زمونږ عزت ورځ تر ورځ دپښولاندې کېږي او مونږ ورځ تر ورځې د تباهي کندې ته وربرابريږو، خو مونږ غواړو چې زمونږ هېواد دې د پرديو له لاسوهنې نه پاک وي، مونږ غواړو، چې پردي له خپل هېواده وباسو او خپل عزت او دبدبه بېرته ترلاسه کړو ---- مونږ غواړو چې د بنگال ټول واړه پاچايان زمونږ د ځواک تر اغېز لاندې راشي او زمونږ ترلاس لاندې و اوسي، وزير صاحب!! ته پدې پوهېږې چې ددې هرڅه د ترلاسه کولو لپاره بايد کوم کارونه تر سره شي؟ ددې هرڅه لپاره د يو ځانگړي ځواک اړتيا ده او ددې ځواک د ترلاسه کولو لپاره اړينه ده چې اول هغه کسان له تېغه تېر شي څوک چې د دښمن سره خواخوږي لري -- - زما تره وسنت راته ته زه درناوی لرم، خو اوس هغه زمونږ د کورنۍ

لپاره د کُلنگ مثال لري --- هغه د پرديو غلامۍ ته غاړه ايښې ده --- د داسې خلکو سره مونږ هېڅ تړاو بايد ونه لرو، هغه اوس يو زهر جنه دانه ده او کله، کله د دانې له امله ټول لاس پرې شي، د پاچا د دربار غوښتنه! د انصاف غږ دی او ددې نه علاوه بله هيله هم شته، هغه دا چې د کورنۍ کُلنگ او د بنگال هېواد (دانه) وسنت راته بايد ووژل شي او دا ملک او شاهي کورنۍ دې وساتل شي.

وزير: اعليحضرت پاچا! په دې خبرو کې زه تاسره هېڅ کوم اختلاف نه لرم.

پرتاب دت: ولې يې نه لري؟ همدا اوس هم په دې خبرو کې ته راسره اختلاف لري! سمه خبره ولې نه کوې؟ گوره وزيره! کله چې ته ماسره همغږۍ نه وې، نو ماسره د خبرو په وخت خپل نظر ارو مرو راته وايه! او که دومره جرئت او حوصله نه لري بيا نو ته د وزارت لياقت هم نه لري، که کوم شک لري هم راته ووايه، زه به پرې دوهم ځل فکر کوم --- خو ته دا فکر کوې چې د کاکا وژنه به يوه لويه گناه وي، ستا په زړه کې به ارومرو همدا خبره کرځي کنه؟ خو د حکومت د اصولو سره سم مونږ بايد دا قدم هم پورته کړو.

د شاهي کورنۍ د رعب او دبدبې د ساتلو په مسئله کې خو د وزير کوم اختلاف نه و، خو د وزير تېز نظر چې په کوم ځای لږېده د پاچا نظر نه ورته رسېده، وزير وپوهېد چې داسې د چوپ پاتې کېدو وخت نه دی دپاچا غوسه خو ورځنۍ خبره ده، خو که په اصلي خبره يې سر خلاص شي ارو مرو به خوشحاله شي او ورسره د وزير په چپ پاتې کېدو کې کېدای شول چې پاچا سره شکونه پيدا شي، وزير د همت نه

کار واخيست او په کراره يې وويل: اعلیٰ حضرت! زما مطلب دا و چې د ډيلي پاچا به ددې خبر په اورېدو خپه شي.

پاچا پرتاپ دت له ډېرې غوسې نه سره و غونځېده او په لوړ غږ يې وويل: ولې نه، خامخا به خپه شي --- هغه به ولې نه خپه کېږي، د خپه کېدلو حق ټول لري --- د ډيلي پاچا خوڅه زمونږ خدای نه دی، د هغه د خپه کېدو نه، نور ډېر شته چې ترې وډار شي او يو ددې ټولونه ته هم يې، خو ته دا فکر مه کوه چې زه دې هم ستا غوندې ډارن واوسم، ددې نه ولې بنگري په لاس کې نه اچوې.

وزير په مسکا ځواب ورکړ: عالي حضرت! تش د غوسې نه خو دا ستا غلام نه وېرېږي؛ خو که ددې غوسې سره توره او زنځير هم ملگری شي نو بيا خوارو مرو ډار پکار دی --- د ډيلي د پاچا د خپه کولو لپاره خو به کم نه کم پنځوس زره تنه پوځيان پکارېږي. پرتاپ دت ددې خبرې سم ځواب ونه شو ويلای --- له لږ څنډه روسته يې وويل: وزيره! ته د ډيلي د پاچا نه د ډار په وجه مونږ مه بې همته کوه، زه دا خپله بې عزتي بولم.

وزير: ددې خبر په اورېدو سره به رعيت څه وايي؟
پرتاپ دت: چې رعيت دا خبر واوري، بيا هغه سات او هغه مسلات خو ددې خبرې نه بايد رعيت خبر نه شي.

وزير: عالي حضرت! دا خبره به تر ډېره وخته هېڅکله هم پته پاتې نه شي او ددې خبر په اورېدو سره به سمدستي ټول بنگال ستا په ضد راپاڅي، بيا هم ته چې د کوم مطلب لپاره دغه کار کوې دا مطلب به پوره نه شي --- تاسې به د رعيت له سترگوپرېوځئ او دا دې هم لرې نه وي چې شاهي دربار به د مصيبتونو سره لاس او گرېوان شي.

پاچا پرتاپ دت: وزير صيب! ما خوځل درته ويلې دي چې زه کوم کار کوم په پوره سوچ يې کوم، نو کله چې زه کوم کار ته ملاتړم ته مې مه بې زړه کوه اونه خو مې ته ددې لپاره وزير کړی يې چې په هر قدم کې مې د زنځير غوندي له پښې تاو شي.

د وزير په شونډو د چوپتيا ټاپه ولرېده، د وزير لپاره دوه حکمونه ول، اول دا چې کله د رايو اختلاف موجود وي ته بايد خپله رايه مخکې وغځوي او دوهم دا چې د پاچا په وړاندې دداسې رايې اظهار نه دي کول پکار چې پاچا پکې بې زړه او بزدل شي، وزير ددې دواړو حکمونو تر منځ په کش مکش کې غلی و، خو دلېر فکر نه پس يې وويل: عاليحضرت! د ډلي پاچا -----.

پرتاپ دت يې په غوصه خبره ورغوځه کړه او ځواب يې ورکړ: بيا هم هماغه د ډيلي دپاچا خبره او بس... که د ډيلي د پاچا په ځای دې د خدای نوم اخيستی وای خاتمه به دې ښه وه --- په ياد ولره! ددې نه روسته تر څو چې زمونږ دا کار سر ته رسېږي د ډيلي د پاچا نوم زما په مخکې مه اخله او کله چې نن غرمه ددې کار د سرته رسېدو خبر راوړسېد بيا دې چې څومره خوښه وي د ډيلي د پاچا ذکر وکړه، خو د خدای لپاره د اوس لپاره دې د زړه نه د ډيلي د پاچا وېره وباسه.

وزير د څه وخت لپاره غلی و، د خبرو موضوع يې بدله کړه: علي حضرت! شاهزاده ادیادت --- وزير لا خپله خبره نه وه پوره کړې چې پاچا پرتاپ دت يې په خبرو کې ورولوېد: د ډيلي د پاچا وېره ختمه شوه، د رعيت مخالفت ختم شو اوس غواړي چې د نجونو غوندي د يو ماشوم نه ما ووېروي؟

وزیر: جناب عالي! تاسې خو یوځل ما خپلې خبرې ته پرېږدئ، زه ستا په کارونو کې خنډ نه پیدا کوم.

پرتاپ دت: نو ته څه ویل غواړې؟

وزیر: ښاغلیه! پروڼ شپه شاهزاده ادیادت په اس سور وتلی دی چې تر اوسه یې مالومات نشته.

پرتاپ دت په غوسه وویل: هغه چېرته تللی دی؟

وزیر: د مشرق په لور.

پرتاپ دت غاښونه سره وچيچل او ویې پوښتل: کله؟

وزیر: پروڼ نیمه شپه.

پرتاپ دت: دهغه مېرمن د شري پور د بزگر لور همدلته ده؟

وزیر: هوښاغلیه!

پرتاپ دت: که هغه د خپل پلار کورته لاړه شي دا به ښه وي.

وزیر ددې خبرې هیڅ ځواب ورنه کړ، پرتاپ دت خپلې خبرې وغځولې: زه پوهېدم چې دا هلک د ولي عهد کېدو وړتیا نه لري، هغه له ماشومتوبه د رعیت سره راشه درشه لرله، ډېر یې ناامیده کړم، ما دا نه گڼله چې زما اولاد به داسې وکړي ---- د زمرې بچي ته څوک د زمرې خویونه نه ورزده کوي اونه هم زمرې کېدل کوم تعلیم ته اړتیا لري بلکې د زمرې بچي تل زمرې وي، خو ځینې زامن د خپلې نیا خویونه لري داسې ښکاري چې ده ته هم څه عادتونه د نیا د کورنۍ نه پاتې دي ځکه خویې دیو بزگر د لور سره واده وکړ اوس نو دا هلک خپل شاهانه وقار نه شي ساتلی --- اوس نو دا هلک ډېر لاندې پرېوتی دی --- خدای دې وکړي چې زما وړوکی شاهزاده د حکومت قابلیت

ولري او زه ښه په ارام زړه اخيري ساه واخيستلی شم --- او وزیره!! ته
زر پوښتنه وکړه چې هغه تر اوسه نه دی راغلی؟

وزیر: نه صیب!

پرتاپ دت پښه په زمکه ووهله ویې ویل: کوم سپاهي ولې ورسره نه
دی تللی؟

وزیر: عالي حضرت! که په شاهزاده باندې کوم شک وی ارو مرو به
ورسره تللی وای.

پرتاپ دت: خو شک ولې پیدا نه شو؟ وزیره! ته د دې ناکام کوښښ
مه کوه چې سپاهیان راته بې گناه وښيي، سپاهیانو غفلت کړی
دی، هغه وخت په پاتک باندې څوک و هغه راولېږه --- د سپاهیانو
داسې غفلت مونږ ټول د مرگ سره مخ کولای شي او ته لا زما سره
مباحثه کوې؟ دا راته ښيي چې هېڅ کار د اصولو خلاف نه دی
شوی، له دې نه روسته د هر کار ذمه واري ستاده.

د لږ سات لپاره غلي شول، شپه وروسته پرتاپ دت په نرمۍ وویل:
تر اوسه هغه دوه پښتانه هم نه دي راغلي، ادیادت هم نه دی راغلی،
خو خیر... ته هغه پیره داران زر راولېږه.

اديادت په يوه خاموشه سيمه کې اس ته منډه ورکړې ده، ټول کاینات د تيارې په خادر کې نغښتي دي، لکه څنگه چې سړک پراخ او صاف دی ځکه خو په مزل کې کوم دقت او خنډ نشته، په دې خاموشۍ کې يواځې د اس د پښو غږ اورېدل کېږي، کله کله د سپيو د غږېدا اواز هم ورسره ملګری شي، د اس د پښو له اواز نه تښتېدونکې ګيدړې شاته راوګوري، لار پرېږدي او منډه واخلي، د سړک دواړو غاړو ته ونې دي، په ونو کې (اور بلکې) پر کېږي او د تيارې د کمولو ناکام کوښښ کوي، داسې بریښي لکه د اسمان ستوري چې راغورځېدلي وي او په ونو کې نښتي وي، په لاره کې کوم مسافر هم په نظر رانغی، يواځې يو خوار او ډنګر سپين ږيري د سړک په غاړه د يوې ونې لاندې د دنيا له کر کې او مطلب پرستی نه لرې، ډېر لرې د سويکې په خواږه خوب اوده ښکاري.

پينځه کيلو متره لاره يې ووهله، يوې ميدانۍ ته ورسېد، ولي عهد د اس رفتار څه کم کړو، د ورځې باران ورېدلی و، چې د ځمکې د لوندوالي له امله د اس پښې په خټو کې ننوتې، په مخکينيو پښو يې زور راوړ او ځان يې له غورځېدو بچ کړ، اس سترې شو، زړه يې تنګ شو، له خولې يې زګونه ووتل، زرزي يې سا ايستله او ټول بدن يې خوځېده، اس په خولو کې لوند دی، ګرمي بدن سوځوي خو د هوا درک نشته او منزل لارې دی ---- ډېر لرې.

شهزاده اديدات له فصلونو، له میدانونو او له جر و ځنگلونو نه تېر شو او یو خام سرک ته ورسېد، ولي عهد د اس غاړه و ټپوله، اس ته یې حوصله ورکړه او په کراره یې ورته وویل ((سگریو)).

اس حیران شو، غوږونه یې څک کړل، سري یې وښوراوه او د خپل بادار په لور یې وکتل، وروسته په زوره وشنېده، سري یې پورته کړ، ساه یې واخیسته او چارگام شو، اس دومره تېز شو چې اوس ولي عهد اديدات د سرک غاړو ته ونې نه شوې لیدلې، په اسمان کې ستوري داسې ښکارېدل لکه د اور بڅرکي چې هوا ته پورته کېږي.

درې برخې شپه تېره شوه، ولي عهد د ستړیا په غېږ کې گرمۍ تنگ کړې و، اس یې ودراره او د راکوڅېدو سره اس په ځمکه راوغورځېد او د تل لپاره ویده شو، اديدات یې خپته وټپوله، خوله یې ورته سمه کړه، پورته یې کړه: سگریو !! سگریو

خو اس ساه ورکړې وه، تر اخيري سلگۍ یې د خپل مالک په خدمت کې وفاداري وکړه، شاید چې د خپل مالک د ارادو نه نه و خبر ځکه یې په نیمه لاره کې پرېښود، د ولي عد په زړه کې نرۍ څړیکه تېره شوه، سره ساه یې واخیسته او په زوره یې مخامخ پاتک ته دیکه ورکړه، د ولي عهد په بیا بیا دیکو بیا هم د پوستې محافظ پاتک خلاص نه کړو، مایوسه شو او د پاتک د خلاصولو په سوچ کې شو؛ خو لږ وروسته چا د کړۍ نه سر راوویست او ویې ویل: څوک یې؟ -- څه پېښه ده --- دومره ناوخته څه کوې --- ولې پاتک ټپله کوې؟

ولي عهد: یو ضروري کار مې دی، پاتک خلاص که ساتونکی: د پاتک د خلاصولو څه ضرورت دی --- که څه پوښتنه لرې د همدغې ځای نه یې ووايه --- "

ولي عهد يې د خبرې ځواب ورنه کړ ، له جېبه يې دوه روپۍ راوويستي او ويې ويل: هن دا واخله --- "

ساتونکي ژر پاتېک خلاص کړ او پيسې يې واخيستي.
ولي عهد وويل: وروره ! زه غواړم ستاسې پوسته وگورم --- ته تشويش مه کوه --- زه مالومول غواړم چې په پوسته کې څوک دي ---
ساتونکي شکمن ورته وکتل او زياته يې کړه: نه صيب --- دابه ونه شي "

ولي عهد: په دې کې د ډار څه خبره نشته ، ته مه وپرېږه! --- زه يو افسر يم او د دوه مجرمانو پسې راوتلی يم ---

دايې وويل او ولي عهد پوستې ته ننوت ، محافظ نور هېڅ خنډ رامنځته نه کړ ، ولي عهد د پوستې هر کونج وکوت ، نه يې وسنت راته وليد اونه يې نوکران ، نه يې هغه دوه پښتانه وليدل چې د وسنت رای په مرگ پسې راوتلي و ، يواځې دوه ښځې وې چې په خوب کې موسکۍ ، موسکۍ کېدلې ، سره و غونځېدې ، ولي عهد ته يې وکتل او ويې ويل: اخوا شه --- څوک يې ته ؟ او ولې داسې گوري ؟ "

ولي عهد هېڅ توجه ورته ونه کړه ، له پوستې نه راووت ، په لاره کې ودرېد او د فکر په درياب کې ډوب شو ، په زړه کې يې وويل: دا خو ښه شو چې هغه اوسه پورې دلته نه دی راغلی ---- خو ---- که هغه ختيز لورته په کومه پوسته کې تم شوی وي او پښتانه يې په پيدا کولو بريالي شوي وي نو --- همداسې نورې پوښتنې هم ورسره پيدا وې ، ولي عهد روان شو ، له دې ځايه لرې لاړو ، هلته يې وليدل چې يو څوک په اس راروان دی ، کله چې نېرېدې شو ، نو ولي عهد په يوڅه

رعب ورغږ کړ: ودرېږه! څوک یې؟ (بیا لکه پېژندلی یې چې وي)
رتن یې؟ "

د اس والا اس ودراره او ترې راکښته شو، ولي عهد ته یې سترې
مشې وکړه او ویې ویل: ووصیب! زه رتن یم " --- خو تاسې --- دلته -
-- په نیمه شپه کې؟؟؟

ولي عهد: دا به بیا درته ووايم خو اول ته ووايه چې زما نیکه چېرته
دی؟ "

رتن: هغه به په دغې پوسته کې وي --- د هغه پروگرام خو همداسې
و "

ولي عهد: (په حیرانۍ) " دلته ! --- هغه خو دلته نشته - "
رتن په بې کرارۍ سره وویل: نن سهار وختي هغه د دېرشو نوکرانو
سره یو ځای یشوهر ته روان شوی دی، زه د یو ضروري کار له امله
روسته پاتې شوی وم او هغه راته نن ماښام په همدې پوسته کې د
ملاقات ویلي و- "

ولي عهد: " عجیبه خبره ده !! --- ښه ته دې دا اس ماته راکه، زه یې
لتوم، ته پیاده راپسې راځه - "

شاړه دښته --- په يوه شاړه سيمه کې دسړک په غاړه د پيپل د يوې گڼې ونې لاندې په يوه خپره کې وسنت راته ناست دی او نوکران يې مالوم نه دي چې کومه خوا تللي دي، خو يو پښتون د خپرې نه لږ لرې ناست دی، د شپې ډېره برخه تېره شوې ده، هېڅ اواز نشته، چوپتيا خوره ده، ناخاپه وسنت راته وپوښتل: خان! ته ولې لا نه ږي؟

پښتون: صيب! زه به ولې تلم؟ تاسې زمونږ د مال دولت او خپلو خپلوانو د ساتنې لپاره خپل ټول ساتونکي ولېږل او ما به ته په دې شاړه لاره کې يواځې پرېښودې او تلم به!!! دا خو هېڅ مناسب خبره نه ده --

- مونږ پښتانه دومره خودغرضه خلک نه يو --- تا به اورېدلي وي چې يو چا وييلي دي ((څوک چې زما بدي غواړي هغه زما قرضدار دی، په بله دنيا کې به زه خپل قرض ترې واخلم --- او څوک چې زما ښه غواړي، د هغه زه قرضدار يم او دغه قرض يې زه هېڅکله نشم پوره کولای)).

وسنت راته ته د پښتون خبرې خوند ورکړ، او په زړه کې يې تېر شول "سړی خو ډېر ښه سړی ښکاري"

لږ روسته يې د خپرې نه سر راوويست او ويې ويل: خان! ته خو ماته ډېر ښه سړی ښکاره شوې؟

پښتون په سينه لاس کېښود او د احترام په دود يې سر وښوراوه.

وسنت راته د ډيوې په رڼا کې د پښتون خپرې ته وکتل او زياته يې کړه: ښکاري چې ته د کومې ښې کورنۍ سړی يې.

پښتون بيا سلام وکړ او ويې ويل: مهاراج! تاسې بيخي سم وفرمايل.

وسنت رای: اوس مو گوزاره څنگه ده ؟

پښتون اوږده ساه واخيسته ويې ويل: صيب! پوښتنه مه کوه ---
خدای دې دښمن ته هم داسې وخت نه ښيي، بې وزلۍ نه نور تنگ
راغلي یو، اوس مو یواځې په بزگرۍ گوزاره روانه ده --- مهاراج! ديو
شاعر شعر رایاد شو، شاعر وايي -

"ای قسمته! تاچې کيکر ونه دومره وړه پیدا کړه دا ستا تنگدلي نه
ده خو د پيپل ونه چې دې دومره لویه پیدا کړه او بیا دې هوا
راوالوځوله او په ځمکه دې راوغورځوله له دې نه ستا سنگدلي ښکاري.
وسنت راته په خوښۍ وويل: واه، واه ډېر عالي، شاعر څومره ښه
ويلي دي، ستا دا دوه خبرې ډېرې ارزښتناکې دي.

دپښتون زړه باغ، باغ شو، پښتون داسې فکر وکړ چې تقدیر په
خپله د گلونو هار په لاس کې د ده مخ ته ولاړ دی، چې دغه د گلونو
هار ور په غاړه کړي، پښتون فکر وکړ چې دا بوډا خو ډېر ځوان
طبیعته مالومېږي، دا بوډا خو به ډېر د غریبانو په درد خوړلی وي.

وسنت راته د پښتون غښتلي بدن ته وکتل او په خیال کې یې
پښتون نه یو تکړه پوځي جوړ کړ، اخري یې زړه صبر نه شو او پښتون
ته یې وويل: ستا بدن غښتلی دی او ډېر تکړه ښکاري؛ ته په ډېرې
اسانۍ په پوځ کې مقررېدلای شې.

پښتون زر وويل: ولې نه جناب! ولې نه شي کېدای! زما پلار، نیکه او
ټر نیکه ټول په توره مړه شوي دي، شاعر څومره ښه ويلي دي...
وسنت راته په خندا وويل: د شاعر خبره پرېږده، که ته زما خبره
منې، توره په لاس کې اخستلی شې او د خپل مرګ ارمان دې پوره
کولی شې، خو ددې تورې به هېڅ ضرورت پېښ نه شي چې ته یې له

تيکي نه راوباسې، زه اوس بوډا شوی يم، رعيت هم په امن او خوشالۍ کې ژوند کوي، خدای دې د جگړې اړتيا نه پېښوي، يوڅه وخت کېږي چې ما هم توره ايښې ده، نور نو تورې ته اړتيا څه ده؟ اوس مې د تورې پر ځای سيتار په لاس کې دی، دا يې وويل او په خپل تخرگ کې نيولي سيتار په تارونو يې دوه ځل گوتې تېرې کړې.

پښتون سر و ښوراوه او ويې ويل: جناب! تاسو بيخي سمه خبره وکړه! په توره دښمن ماتېږي او په سندرو دښمن نه هم دوست جوړېږي.

وسنت راته: واه خان صيب! څومره ښه (په سندرو دښمن نه هم دوست جوړېږي!) واه واه.

وست راته همدومره وويل او غلی شو، په زړه کې يې د درد څپې خورې شوې، له يوڅه فکر او چوپتيا نه روسته يې وويل: توره چې دومره لوی شی دی د دښمن دښمني نه شي ختمولی؟... څنگه ووايم چې توره د دښمن دښمني ختمولی شي، نه هيڅکله يې نه شي ختمولی؛ د ناروغ په وژلو څوک نه شي ويلای چې ناروغي ختمه او ناروغ، روغ شو، خو موسيقي لکه د کليوالي پېغلې د ساده ښکلا په څېر رښکون لري او د کوثر د اوبو غوندې خوږه ده، چې د دښمن د ختمولو پرته دښمني ختمولای شي. دا خو څه وړه خبره نه ده.

بوډا وسنت راته دومره جذبې واخيست، چې له څپرې نه راووت او بهر کېناست؛ پښتون ته يې د نېردي راتلو اشاره وکړه او ويې ويل: څومره د حيرانۍ خبره ده چې (په توره دښمن ماتېږي، او په موسيقي له دښمن نه دوست جوړېږي)

پښتون: جناب! همداسې ده او رښتيا هم چې د حيرانۍ خبره ده.

وسنت راته: سمه ده! ته داسې وکړه چې يوځل رای کړه ته راشه، زه چې د یشوهر نه راستون شم تا لپاره به مناسب بندوبست وکړم. د پښتون سترگې د خوښۍ نه رډې راووتې او ويې ويل: که ته وغواړې هرڅه کولی شې، خو په زړه کې يې وخنډل چې ښه مرغۍ په دام کې گېره شوې ده او بيا يې په ښکاره وويل: جناب! دا سيتار خو به غږېږي؟

وسنت راته (هو) وويل او د ستار مضراب يې په گوته کړ، د ستار له تارونو د زخمي زړه غونډې له درده ډک غږ پورته شو، موسيقي په فضاء کې په نڅا شوه، په ونه کې ناستو مرغيو له وېرې وزرونه ورپول، وسنت راته سيتار غږاوه او پښتون د (واه، واه) دېرښه! څومره ښه شور جوړ کړی و، د سيتار نغمې د وسنت راته جذبات وښورول، له څپرې نه لرې راغی او د سيتار په نغمه کې دومره غرق شو چې خپل شاهانه عزت او ددبه يې بيخي هېر کړل. د سندري د ختمېدو سره پښتون وويل: سبحان الله! څومره صاف غږ لرئ تاسو.

وسنت راته: غږ خو مې دومره ښه نه دی، اصلي خبره داده چې په ازاده فضاء کې د هرچا غږ ښه لگېږي، ما که څه هم ډېره خواږي کړې ده خو خلک زما د سندرو صفت نه کوي، که رښتيا ووايم څښتن چې څومره ناروغۍ پيدا کړي دي يونه يو علاج يې هم ورته پيدا کړی دی، همدا رنگه څومره اوازونه چې خدای پاک پيدا کړي دي يونه يو اورېدونکی هم خامخا لري، داسې دوه کسان هم شته چې زما غږ يې خوښېږي که دا هم نه وای مابه لا پخوا دا دوکانداري پرېښې وای.

بيا لږ مُسکي شو او زياته يې کړه: زه هم پوهېږم چې دا دوه کسان د موسيقي په سر او لى نه پوهېږي چې زما غږ او زما سندري خوبښوي او ماته داد راکوي.

پښتون په ښکاره وسنت راته ته متوجه ښکارېده خو ماغزه يې د يو ژور کش مکش سره لاس او گرېوان ول، چې ده غوښتل له دې کش مکش نه ځان راوباسي.

وسنت راته خپلې خبرې پسې اوږدې کړې: زه هم زما د سندرو له دوه اورېدونکو نه بغير بې کراره يم، ډېر وخت کېږي چې نه مې دي ليدلي ځکه خو سندري هم چندان خوند نه راکوي، که رښتيا ووايم ددې دواړو مينه مې د مقناطيس غوندې ځان ته راکاږي، هلته چې لاړ شم د موسيقي جشن به لمانځم او د خپل زړه باربه کموم، هلته به د خوبښى سپوږمۍ په خپلو سپينو وړانگو زما زړه يخ کي، دا سپوږمۍ به زما د زړه تياره خونه رڼا رڼا کي او بيا... او بيا به ددې ټولو خبرو انځورونه په خپل ذهن کې خپل کور ته راوړم او راستون به شم.

د بوډا وسنت راته سترگې د خوبښى او مينې له جذبو نه ډکې وځلېدې، وسنت راته غلى شو او پښتون سره و غونځېد، لکه له دروند خوب نه چې راپاڅېدلى وي، اول خو ځان سره وبنگېده او بيا يې په زړه کې وويل: تا خو به په سندرو خپل زړه سپک کړى وي پاتې شو د ژوند بار... دا بار به اوس زه ستا له اوږونه دتل لپاره کوز کم..... توبه توبه! نه نه داسې نه کوم، داسې کار هم څوک کوي؟ د کافر په وژلو کې خو ثواب شته خو دا ثواب ما دومره کتلى دى چې په اخرت کې مې نه پرې رانيسي، اوس داسې ښکاري چې هوا د ساحل په خوا چلېږي او

د مراد کښتۍ غاړې ته رسېدونکې ده، ځکه خو غوره به دا وي چې ددې کافر د وژلو پر ځای دده نه خپل کار واخلم.

وسنت راته خپله جذبه نوره کنټرول نه شوه کړای، د پښتون خواته ورنېرېدې شو او ويې ويل: دا اوس مې چې د خپلو سندرو دوه اورېدونکي درته ياد کړل ته يې پېژنې؟

پښتون په لنډه ورته (نه) وويل، وسنت راته پورته وکتل او په مينه يې وويل: دا په ما چې دومره گران دي دا يو زما لمسی دی او بله مې لمسی ده.

وخت ډېر تېر شو د وسنت راته نوکران و ځنډېدل، په اندېښنو کې ولوېد، په فکر کې ډوب شو، لږ وروسته يې بيا زړه صبر نه شو، سيتار يې وترنگاوه او سندره يې پيل کړه؛ په همدې کې يې مخې ته يو په اس سپور ځوان ودرېد او په هيچان يې وويل: او هو دادی اوس مې ايله زړه ولگېد... بابا جان! په دې توره شپه کې ته چاته سندرې وايې او بيا په دې دښته کې؟

وسنت راته حيران شو، سيتار يې د څپرې په سر کېښود، ادیادت يې له لاسه ونيو او له اس نه يې رابښکته کړ، په غېږ کې يې ونيو، په تندي يې ښکل کړ (څه حال دی؟ د کور واړه غټ ټول ښه دي؟ او ته په دې وخت څه کوي؟)

ادیادت: هو بابا جانه خير خيريت دی!

وسنت راته د ډېرې خوشالۍ نه مست شو، بيا يې سيتار راواخيست او سندره يې پيل کړه، ادیادت ناڅاپه پښتون ته وکتل او وارخطا شو، په زړه کې يې د خدای شکر وويست، د وسنت راته غوږ ته يې خوله ورنېرېدې کړه او ويې پوښتل: دا پښتون دلته تاسره څه کوي؟

وسنت راءه په زوره وويل: خان صيب خو ډېر ښه سپړی دی او هوښيار هم دی، دده سره خو مې نن شپه ډېره ښه تېره شوه.

پښتون چې اديادت وليد سړيې وگرځېد، اوس خپله په جال کې نښتی و، اوس څه وکړي؟

اديات يوه شېبه غلی و بيا يې وويل: تاسو د هغې پوستې په ځای دلته ولې تم شوي یئ؟

پښتون اوس غلی نه شو پاتې کېدای، په يوه ساه يې شروع وکړه، جناب! و بښئ زه يوه خبره وکم؟ مونږ د عالي حضرت پاچا پر تاب دت رعيت يو، پاچا ما او زما ورور ته امر کړی دی، چې د پاچا تره وسنت رای یشوهر ته په لاره دی او مونږ يې بايد ووژنو. وسنت راءه سره و غونځېد او ويې ويل: رام رام.

اديات: او بيا!

پښتون: جناب! مونږ کله هم داسې کار نه کوو، پاچا نه مونږ بښنه وغوښته؛ خو پاچا مونږ ته د مرگ ډرگه وکړه، بيا نو مونږ هم بله لاره نه لرله او ددې کار لپاره راروان شو، دلته په لاره کې ده سره مخامخ شو، زما مشر ورور ددوی ټول ساتونکي له ځان سره بوتلل، دوی ته يې بهانه وکړه، چې زموږ په کلي غله راغلي دي، هغه ټول ساتونکي ځان سره کړل او د پاتې کار، باري يې زما په اوږو واچاوه، که څه هم چې د پاچا حکم دده وژل دي خو دا کار ما نه کېدونکی نه دی، دداسې ښک او زړه سوانده راجا وژل ډېره لويه گناه ده، د پوهانو وينا ده چې وايي (د خپل مالک په امر ټوله دنيا ورانه که خو د جنت يو کنج هم مه ورانوه) اوس نو دا غلام ستاسې په خدمت کې حاضر دی د پاچا د امر نه مونږ

سر غږونه کړې ده او په یشوهر کې نو اوس زمونږ سر ته خیر نشته که اوس تاسې دواړه زمونږ حفاظت ونه کئ مونږ بله هیڅ چاره نه لرو. پښتون دا وویل او د ادیادت مخ ته ودرېد؟ د پښتون د خبرو په اورېدو له ډېرې حیرانۍ نه د وسنت راته خوله وازه پاتې شوه، د بُت غوندې غلی ولاړ و، هیڅ خبره یې له خولې نه راوته، لږ وروسته یې خپل حواس سره په ځای کړل او پښتون ته یې وویل: زه تاته یو لیک درکوم، ته له دې ځایه سیده رای کړه ته لاړ شه، کله چې زه د یشوهر نه راستون شم ستا د هر څه بندوبست به وکړم.

ادیادت: تاسې اوس هم یشوهر ته تلل غواړئ؟

وسنت راته: وو! او زه باید اوس خامخا لاړ شم.

ادیادت: ولې...؟ اخر ولې؟

وسنت راته: پرتاب که هرڅه کوي بیا هم زما خو وراره دی، د خپلوانو په تېروتنو تل ځان ناگاره اچول پکار دي، زه اوس د مرگ او ژوند هېڅ پروا نه لرم، زما د ژوند کښتۍ نوره ساحل ته هسې هم رسېدونکې ده، بس د ژوند څو ورځې به پاتې وي، هېڅ مالومات نشته چې کله به د ژوند تار شلېږي او کله به مرم، خو زه دې یوې خبرې خپه کړی یم چې زما په مرگ به د پرتاب دواړه جهانې خراب شي، ځکه غواړم چې یو ځل ورسره وگورم او یوڅه یې وپوهوم.

په خبرو، خبرو کې د وسنت راته سترگې له اوبڼکو ډکې شوې ادیادت هم په خپلو دواړو لاسونو خپلې اوبڼکې وچې کړې، په همدې وخت کې له شور او زوږ سره د وسنت راته ساتونکي هم راوړسېدل او په یو غږ یې وویل: مهاراج چېرته دی؟... مهاراج چېرته دی؟...

وسنت راته: دلته يم، چېرته به لارشم او بيا په وېره د ساتونکو په
منځ کې ودرېد او ويې ويل: خبر دار! دې پښتون ته هيڅ ونه وايئ!
اول ساتونکی: جناب نن مونږ ډېر خپه شو... نن هغه...
دوهم ساتونکی: ته غلی شه زه ټوله کيسه ورته کوم، هغه ظالم
پښتون مونږ مخامخ روان کړو او خپله چې خواته د ام په يو باغ کې...
درېم ساتونکی: او هو... هغه د ام باغ نه و... هغه د کيکرو ځنگل و.
څلورم ساتونکی: هغه چې خواته نه، ښي خواته پټ شو.
دوهم ساتونکی: هغه چې خواته...
څلورم ساتونکی: بس ستا خبره يې سمه هغه چې خواته پټ شو.
دوهم ساتونکی: هلته خويو لښتي و.
اديادت: ښه، ښه هغه داسې ښکاري چې چې خواته به پټ شوی
وي، مخکې ووايه... بيا څه وشول؟
دوهم ساتونکی: صيب! هغه پښتون چې خواته د امونو په يو باغ
کې پټ شو او مونږ يې يو ميدان ته ورسم کړو، مونږ ورپسې پټي،
ميدانونه، باغونه او لښتي ولټول خو هغه پښتون مو پيدا نه کړ او نه
هلته کوم کلی و.
اول ساتونکی: دا بد ماش چې ما اول وليد زه پوه شوم.
دوهم ساتونکی: زه هم داسې شکمن غوندي شوم.
درېم ساتونکی: ما ورته له نيږدې وکتل ماته هم وران غوندي مالوم
شو.
په پای کې ټولو يو يو همدا خبره وکړه چې دوی پوهېدل چې دا
پښتون به مونږ سره چل کوي.

پرتاب دت وويل: گوره وزير صيب! هغه دوه پښتانه تر اوسه نه دي راغلي.

وزير په کراره ځواب ورکړ: ښاغلی پاچا! په دې کې خو زما هېڅ ګناه نشته.

پرتاب دت په قهر وويل: په دې کې د ګناه څه خبره ده؟ د پښتنو د ځنډېدلو خو به خامخا کوم علت وي، زه يواځې دومره وایم چې ستا څه خیال دی؟ هغه دوه پښتانه ولې و ځنډېدل.

وزير: عالي حضرت! هغه ځای ډېر لرې دی زه فکر کوم هلته تګ، کار تر سره کول او بېرته راتلل وخت غواړي.

په دې ځواب د پرتاب دت د زړه تسلي ونه شوه... غوښتل یې چې دده په ذهن کې چې کومې اندېښنې ګرځي همدا خبرې باید د وزیر په ذهن کې هم وګرځي... خو وزیر د پاچا د زړه ژورو ته نه و ور ښکته شوی، پاچا یوه شېبه غلی و بیا یې ورو وويل: دیادت خو پروڼ شپه چېرته تللی دی ګنه؟

وزير: عالي حضرت! دا خبر خو ما مخکې درته وړاندې کړی دی. پرتاب دت: مخکې خو دې ويلي و... خو په خپل وخت دې راته نه و ويلي... هر وخت چې خبر راکړې ته فکر کوې چې بس زما مسئولیت اداء شو... بیا لږ غلی شو او بېرته یې خبرې پېل کړې: دیادت خومخکې داسې نه و، داسې ښکاري چې د شري پور د بزګر لور دا وسله په لاس کې ور کړې ده.

او بیا یې وزیر ته مخ ورواړاوه: په دې اړه ستا څه خیال دی؟

وزير: جناب! زه به په دې اړه څه ووايم، زه خو داسې فکر هم نه شم کولی.

پرتاب دت: ماته ستا د پند او نصيحت څه اړتيا شته، زه يواځې دا پوښتنه کوم چې په دې اړه ستا څه خيال دی.

وزير: تاسې به د (راني) ملکې صاحبې نه د نرور په اړه ټولې خبرې اورېدلې وي، ځکه خو تاسې خپله په دې اړه ښه فکر او فيصله کولای شئ، زه به په دې اړه څه ووايم.

په همدې وخت کې خبر راورسېد چې يو پښتون د پاچا په خدمت کې حاضرېدل غواړي! پښتون ته د حاضرېدو اجازه ورکړل شوه او پښتون د پاچا مخ ته ودرول شو.

پرتاب دت ترې وپوښتل: څه وشول؟ کار تر سره شو؟
پښتون: هو! عالي حضرت پاچا! په دومره وخت کې به ضرور کار شوی وي.

پرتاب دت: کار وشو که نه؟ ولې ته نه يې خبر چې داسې شکمن يې؟
پښتون: عالي حضرت! زه ولې نه يم خبر، کار شوی دی او په دې کې هېڅ شک نشته. رښتيا خبره خو داده چې زه هلته نه وم.

پرتاب دت: نو ته څنگه خبر شوې چې کار شوی دی؟
پښتون: ما ستاسې د امر سره سم د هغه ساتونکي ځان سره لرې راوستل، حسين خان به کار خامخا کړی وي.

پرتاب دت: او که هغه کار نه وي کړی نو بيا؟
پښتون: په ضمانت کې د غلام سر حاضر دی.
پرتاب دت: سمه ده! ته همدلته اوسه، چې ستا ورور راورسېږي

ستاسې انعام به تاسو ته درورسېږي.

پښتون له هغې ځايه چې شو او د دروازي تر څنگ د پيره دارانو د څارنې لاندې کښېناست... پر تاب دت ډېر وخت غلی و، له دې وروسته يې په کراره وزير ته وويل: ددې خبرې سره پام کوه چې رعيت ترې خبر نه شي.

وزير: تاسې سمه خبره کوئ، خو دا خبره پټه نه شي پاتې کېدای.
پر تاب دت: هغه څنگه؟

وزير: عالي حضرت! مخکې له دې چې تاسو ددې وژلو پلان وتړئ تاسو له هغه سره خپله دښمني ښکاره کړې ده، د اديادت د واده په مراسمو کې مو هغه ته بلنه نه وه ورکړې، چې هغه بيا نا بللی دې واده ته راغلی و، خو اوس تاسو پرته له کوم علت له راوغوښته چې اوس به رعيت ددې پېښې تل ته خامخا ورسپړي او په دې پېښه کې به ستاسې په لاس لرلو خامخا وپوهېږي.

پاچا په دې خبرو نا کراره شو او په يو ځانگړي انداز يې وويل: وزير صيب ستا په مطلب خو چندان ونه رسېدم، خو داسې ښکاري چې ددې خبرې په ښکاره کېدلو به ته ډېر خوشاله شي، زما په بدنامېدلو کې ستا گټه ده، که خبره دا نه وي نو ته ولې همېشه ددې خبرې په ښکاره کېدلو ډېر تاکيد کوې؟ چې دا خبره به ښکاره شي، حال دا چې داسې کوم ښکاره لامل هم نشته، خو که ستا اراده د ډنډورې غږولو او هرچاته ددې خبرې د رسولو وي نو هغه بيا بېله خبره ده... څنگه همدا خبره ده کنه؟

وزير: عالي حضرت! ما وښیئ، که تاسې زما په اړه داسې فکر کوئ نو تاسې ته په دې فضاء کې رايه درکول زما کم عقل نا داني ده، تاسو ماته دغه عزت را کړی دی چې تاسو سره خپل نظر شريک کړم، اوس

نو چې زما ناقص عقل شه شی مناسب گڼي ستاسو مخې ته یې
 ږدم، سمه ده... که تاسې په دې خپه کېږئ نو همدا اوس مې د وزارت
 له دندې لرې کړئ.

اوس نو د پرتاب دت ماغزه پرځای شول... کله به چې کوم وزیر ده
 ته یوه نیمه ترخه خبره ور واوروله، نو په زړه کې به خوشاله شو او د
 وزیر جرئت ته به حیران شو... اوس یې نو د خبرو موضوع او طرف
 بدل کړ او ویې ویل: زه فکر کوم که دا دواړه پښتانه ووژل شي؛ نو ددې
 خبرې د رسوا کېدو وېره به ختمه شي.

وزیر: عالي حضرت! د یو مرگ پټول خو له مخکې نه درد سردی،
 خو د درې مرگونو پټول به بیا بیخي ناممکن شي، رعیت به که
 هرڅنگه وي دا خبره مالومه کړي.

پرتاب دت په کرکه او غوسه وویل: واه! چې دا خبره ده نو بیا باید
 مونږ له وېرې کور پرېږدو او همدا اوس وتښتو، پرېږده چې ټول
 رعیت خبر شي... دا یشوهر دی، راءه گره نه دی، دلته د رعیت
 پاچایي نه ده، دلته پاچا هرڅه او هرڅوک دی، ځکه خو زه د رعیت
 کومه پروا نه لرم او که په دې معامله کې چا هم څه خبره وکړه، زه به
 ژبه ورنه پرې کم.

وزیر په زړه کې د پاچا په سادګۍ وخنډل، د وزیر په زړه کې
 وگرځېدل چې پاچا د رعیت له ژبې نه وېرېږي خو بیا هم خپل زړه ته
 ډاډ ورکوي او وایي چې زه د هیچا نه نه وېرېږم.

پرتاب دت بیا وویل: له دې هرڅه چې فارغ شو د خلکو سره یوځای
 به یوځل راءه گره ته تلل پکار وي، زمونږ نه پرته خو د راءه گره
 وارث بل څوک نشته...

دا خبرې لا د پرتاب دت په خوله وې چې په دې کې بوډا وسنت راته په ورو، ورو قدمونو راتنووت، پرتاب دت وار خطا په شا لاړ، د خبرې رنگ یې واوونست، پرتاب دت فکر وکړ، چې د پیري په شکل کې یې وسنت راته په مخ کې ولاړ دی، په شونډو یې د چوپتیا ټاپه ولگېده، یوه خبره یې هم ونه کړه، وېره یې په زړه خوره شوې وه، خو ژر یې خپل حواس سره راټول کړل، وسنت راته نیردې ورغی د هغه په بدن یې لاس تېر کړ او دعا یې ورته وکړه، په ډېر نیولي غږ یې وویل: پرتاب! مانه مه وېرېږه، زه ستا تره یم، خو که بیا دې هم په ما باور نه راځي، دا نو بیا ډېره د حیرانۍ خبره ده او بیا خو زه دادی سپین بیری شوی یم، په ما کې دومره ځواک چېرته دی چې ستا په لار کې ازغي و شیندم، یا ستا بد ووايم.

پرتاب دت اوس په هوش راغی، خو د کومې خبرې جوړول او څرگندول یې د وس نه وتلي ښکارېدل، اوږې یې پورته و غورځولې او هېڅ ځواب یې ورته کړ، هغه د خپل تره پښو ته هم ورټیت نه شو، وسنت راته یوځل بیا په کراره وویل: پرتاپ! څه خو ووايه... که د غلطۍ نه تا داسې کوم کار کړی وي چې له امله یې ته شرم او نفرت محسوسوې نو په دې خبره هېڅ فکر مه کوه، زه به ددې خبرو هېڅ یادونه ونه کم، راشه چې په غېږ کې دې ونیسم، خدای خبر څومره وخت پس دې وینم، نور به مې څومره ستا د لیدلو انتظار کاوه.

اوس نو پرتاپ دت له ډېر ځنډ روسته د خپل تره پښو ته ورټیت شو، سترې مشې یې ورسره وکړه، په دې کې وزیر په کراره له کوټې ووت، وسنت راته مسکې شو یوځل بیا یې د پرتاپ دت په بدن لاس تېر کړ او ویې ویل: پرتاپ! ما د خپل ژوند پسرلي لوټلي دي، اوس زما

د ژوند ورځ تېره ده او ماښام دی، خو نه پوهېږم چې ولې دا د مرګ تياره لانه خورېږي، وخت خو پوره شوی دی، په دې خوبه خدای پاک پوهېږي، خوبيا هم په دې باور وکه چې ډېر وخت مې نه دی پاتې.

وسنت راته يوه شېبه غلی شو، پرتاپ دت هم څه ځواب ورنه کړ، وسنت راته بيا وويل: واوره پرتاپ! زه ټولې خبرې لنډې، لنډې درته کوم، زه پوه شوی يم چې ته غواړې ما ووژنې، که څه هم چې دا درد زما له زغم نه وتلی دی، خوبيا هم زه تا سره يوه زړه دښمني هم نه لرم، زه يواځې د دوه خبرو لپاره راغلی يم، يوه خبره دا چې زما د قتل ګناه په خپل سر مه اخله، په دې به ستا دواړه جهانې خراب شي او دوهمه خبره دا چې که تا تر اوسه زما د مرګ انتظار کړی دی يوڅو ورځې نور هم صبر وکه، د څو ورځو خبره ده هسې ولې خپل اخرت خرابوي.

اوس هم پرتاپ دت غلی و، وسنت راته وليدل چې پرتاپ دت نه څه ځواب وايي، نه خپله پرېه مني او نه يې په څېره د پښېمانۍ نښې ښکاري، نو د خبرې رځ يې بدل کړ او ويې ويل: پرتاپ! ته يوځل راته ګرھ ته لاړ شه، هلته تا ډېر وخت تېر کړی دی، هلته به وګوري چې ډېر بدلون راغلی دی، پوځيانو اوس تورې پريښې دي او بېلچې، کودالې يې په لاسونو کې نيولي دي، پخوا به چې چېرته د پوځيانو بارکونه وو هلته اوس ميلمستونونه تر سترګو کېږي.

په دې وخت کې پرتاپ دت وليدل چې پښتون د تېښتې کوښښ کوي، دا يې چې وليدل ځان يې ټينګ نه شو کړای، له څه وخته يې چې په زړه کې د غوسې کوم اور بل و يوځل په لمبو شو، هغه په تريخ

غږ په پيره دار غږ وکړ: خبردار! چې هغه پښتون و نه تښتي، په هغه باندې نظر ساته.

دا يې وويل په منډه له کوټې راووت او وزير ته يې غږ کړ: زه په ډېرو کارونو کې ستا بې پروايي گورم. وزير په کراره وويل: عالي حضرت! په دې کې خو زما څه قصور نشته

پرتاپ دت په يوڅه لوړ اواز وويل: زه تاته کومه خاصه خبره نه يادوم، زه وایم چې په ټولو کارونو کې ستا بې پروايي له حده اوښتې ده، خو ورځې مخکې مې د يو ضروري کار لپاره يوه پرزه درکړې وه هغه تا ورکه کړه...

له دې نه مياشت يوه نيمه مياشت مخکې داسې يوه بله پېښه هم شوې وه خو، پاچا هغه وخت وزير ته د دې پرزې په اړه څه نه و ويلي، پرتاپ دت خپلې خبرې وغځولې: يوه ورځ مې اميش راته ته ستا دلېرلو حکم وکړ، خو تا هلته د خپل ځان پرځای بل څوک لېرلی و. وزير: عالي حضرت!

پرتاپ دت: غلی شه! د خپلې ملامتۍ د پټولو لپاره د دلایلو ضرورت نشته، چې هرڅه دي بس ما خبر کړې؛ دا ووايه چې خبره څه ده، د حکومت په کارونو کې ستا زړه نه لگېږي؟ او که له قصده دا هرڅه کوي.

د غوسې ورپېڅې په بېچاره وزير وورېدې، ورپسې پرتاپ دت پيره داران راوغوښتل، د تېرې شپې پيره دارانو تنخا خويي لا له مخکې ختمه کړې وه، خو اوس يې د بندي کولو حکم هم ورکړ، اوس نو د ناکامۍ د غوسې ورپېڅ د محل د ننه هم په ورېدو شوه، پرتاپ دت

محل ته ننووت او ملکه يې مخاطب کړه: زه په خپل کور کې يو عجيب حالت وينم، اديادت خو پخوا داسې نه و، اوس چې هغه په خپله خوبښه دی هرڅه يې چې زړه غواړي او هرڅه وخت يې چې زړه و غواړي کوي يې، هغه د رعيت طرفداري کوي او هر کار چې کوي زما د خوبښې خلاف يې کوي، اخر ددې خبرو علت څه دی؟

ملکې په وېره ځواب ورکړ: عالي حضرت! دده کومه گناه نه ده، ددې ټولو خرابيو ريښه خو مشره نږدې ده، زما زوی خو پخوا هيڅکله داسې نه و، خو کله چې يې له شريپور نه ډولۍ راوړې ده څه بل ډول شوی دی، هېڅ نه پوهېږم.

پاچا د مشرې نږدې (سرما) د څارنې لاندې د نيولو حکم ورکړ او د باندې ووت؛ د پاچا له وتلو وروسته اديادت راننوت، د اديادت له راننوتلو سره ملکې د هغه څېرې ته وکتل او ويې ويل: اه! زما بچۍ څومره کمزوری شوی دی، تاسو خو لږ ورته وگورئ، رنگ يې تور شوی دی، د واده نه مخکې خو ستا څېره لکه د انار غونډې سره وه، زويه دا څه شی دې له ځانه جوړ کړی دی، داسې ښکاري چې دا ټولې د نگور نخرې دي، ته د هغې خبرې هېڅ کله مه منه.

سرما نږدې غلې ولاړه وه، ملکې خپلې خبرې جاري وساتلې: هغه د ټيټې کورنۍ ده، ايا ته هغه د خپل ځان وړ بولي، د هغې عقل ناقص دی، هغه د دنيا په نشيب و فراز کله پوهېږي او بيا ته خو پوی هلک يې، هغه تاته څه مشوره درکولی شي، هغه هېڅکله هم تاته سمه مشوره نه شي درکولی؛ های های! چې عالي حضرت ولې ددې بلا سره ستا واده کړی دی.

دا يې وويل او اوبښکې بهول يې شروع شول، د ادبيات په پراخه تندي د خولو خاڅکي ښکارېدل، هغه خپله وېره ښکاره کول نه غوښتل، خپلې سترگې يې بل خوا واړولې هلته يوه بوډۍ نوکره ناسته وه، هغې لاسونه پورته، پورته و غورځول او ويې ويل: د شري پور نجونې جادوگرې هم دي، دې لکه چې په شاهزاده باندې جادو کړی دی.

دا يې وويل او د ادبيات خواته راغله: شاهزاده! دې جادوگرې خامخا په تاباندې څه جادو کړی دی، ته داسې فکر مه کوه چې دايوه ساده پاډه نجلۍ ده، دا د شري پور ده، د شريپور نجونې ټولې بلاگانې وي... هاهاه! د شاهزاده په بدن يې هېڅ هم نه دي پريښي.

دا يې وويل او په داسې انداز يې سرما ته وکتل چې د سرما له زړه نه يې غشي وويستل، بيا يې خپلې گوټې په سترگو په زوره زوره و مښلې، سترگې يې سرې کړې، د ملکې خواته ورغله، ملکه او په محل کې چې څومره زړې ښځې وې ټولو يوځای په ژړا پيل وکړ.

ادبيات د اميدونو نه په ډکو سترگو د سرما په لور په مينه وکتل، سرما سترگې پورته کړې او د پلواندې يې د هغه سره سترگې و جنګېدې، دواړه پرته له څه ويلو لاړل.

يوځل بيا تورې تيارې کاینات په غېږ کې ونيول، د دنيا کارونه ودرېدل، پاچا چې محل ته راغی، ملکې ورته وويل: نن ما ادب ته ټولې خبرې وکړې او ښه مې پوه کړ، هغه اخوا دېخوا هلک نه دی، په خبره يې سر خلاصېږي، نن مې د هغه سترگې خلاصې کړې، تاسو هېڅ غم مه کوئ.

سرما چې د وبها په خپره د غم او خپګان کومې تورې ورپڅې ولیدلې
 ډېره خپه شوه، وبها یې په غېږ کې ونيوله او ویې ویل: خورې! ولې نن
 داسې خپه یې؟ څه خبره ده، ما ته به هم نه وایې؟
 وبها یوه شېبه غلې وه، بیا یې په کراره، کراره وویل: ولې ته نه
 پوهېږې چې زه کوم غم ټاړم؟

سرما: په دې خو پوهېږم، چې ډېر وخت وشو هغه دې نه دی
 لیدلی، ځکه خو دې زړه خپه دی، بس ته داسې وکه چې هغه ته یو
 خط ولیکه، ورته ولیکه چې دلته راشي، زه به دا خط ستا د ورور له
 لارې غلې هغه پورې ور ورسوم.

دا خبرې د وبا د راتلونکي ژوند د ملګري، د چندر دیپ راجه رام
 چندر راته په اړه کېدې، د وبا سترګې روښانه شوې، سړیې ټیټ کړ او
 ویې ویل: که دلته څوک د هغه عزت ونه کړي؟ که د هغه راغونښتل
 ضروري نه وي نو نه راتګ به یې لا ښه وي، که هغه خپله هم دلته
 راتلل وغواړي نو زه به یې منع کم... هغه هم د یو هېواد پاچا دی، دلته
 چې د هغه پوره عزت نه کېږي نو ولې راشي؟ هغه نو زمونږ نه په څه
 کې کم دی.

دایې ویل او د وبا مری وچه شوه، د شرم او غوسې له امله یې رنګ
 سور واوښت او له سترګو یې اوبښکې و بهېدې.

سرما ژر په غېږ کې ټینګه ونيوله، اوبښکې یې ور وچې کړې او ویې
 ویل: ښه یوه خبره راته وکه، که ته نر وی، له بلنلیک پرته به د خوسر
 کره تلې؟

وبها: نه هیڅکله نه.

سرما: خو که زه نړۍ په همداسې حالت کې به هم تلم
وبها: ددې خو دا مطلب نه شو چې که د هغه عزت دلته خرابېږي نو
هم رادې شي، که څوک یې په قدر او عزت راو نه غواړي نو هغه به
ولې راځي؟

د همدردۍ څو لفظونه په زړه داسې اثر کولای شي چې انسان خپل
درد په ډېرې اسانۍ بیان کړي، وبها هم همداسې وه، هغې کله د خپل
زړه خبرې نه وې ښکاره کړې، خو اوس چې په جوش کې راغلې وه
ټولې خبرې یې له خولې راووتې... اوس نو وبها خپلو خبرو ته متوجه
شوه او په زړه کې یې وویل: ما نن خپل عزت د جوش او بې صبرې په
خپو لاهو کړ، نن خدای خبر ما څه او څه وویل، نن زه د شرم له ټولو
پولو واوښتم، دا خبرې باید ما نه وای کړې.

ددې سوچونو سره یې په زړه کې د کرکې او درد خپې تېزې
شوې، شونډې یې مری، مری شوې او په سترگو کې یې اوښکې ډنډ
شوې، دوی یو څه شېبه غلې ناستې وې بیا وبها ورو پورته شوه، ژړا
یې وزغمله، په پلو یې سترگې پاکې کړې او مسکۍ شوه، په ژړا ژړا
کې خندل او په خندا خندا کې ژړل د ښځو برخه ده، سرما له څه ویلو
پرته د هغې لاس ټینګ کړ، اوس یې د خبرو رځ بدل کړ، زیاته یې
کړه:

وبها! اورېدلي مې دي چې نیکه دې هم راغلی دی!

وبها: رښتیا! ته رښتیا وایې!

سرما: هو! زه رښتیا وایم

وبها په ډېرې بې صبرې و پوښتل: کله راغلی دی؟

سرما: شايد نن سهار وختي.

وبها: خو هغه ولې تر اوسه زموږ ليدو ته رانه غی.

وبها په دې خبره ډېره و درېده، د خپل نيکه ليدو ته ډېره بې صبره په انتظار وه، څه وخت مخکې هم کله چې باباجي راغلی و د اديادت سره يې تر ډېره خبرې کولې چې وبها پوره درې ساعته ورته انتظار کړی و، هغې ته دا هرڅه ورپه زړه شول او په زړه کې يې له خپل مينه ناک نيکه نه يوه گيله راوټوکېده، په همدې کې وسنت راته په مسکا محل ته راتوت او په کراره، کراره يې يوه سندره پېل کړه، ددې سندري مطلب دا و.

ډېر وخت وروسته ستا ليدو ته راغلی يم... مه وپرېره، د وپرېدو هېڅ سوال نه پيدا کېږي... خوشاله اوسې... زه به ترډېره دلته نه يم، بس دوه ساعته وروسته به په خپله مخه ولاړ شم... خو چې ستا د سپوږمۍ په څېر روښانه څېره وگورم... مترنم اواز دې واورم... ستا خوږه مسکا وگورم... او بيا... او بيا پرته لاړ شم.

وبها چې سندره واورېده سريې ښکته کړ، په شونډو يې مسکا ونڅېده، له خوښۍ يې رنگ سور واوښت، له ډېرې خوشالۍ نه بې واکه شوه، سرما د وبها مخ پورته کړ او بابا جي ته يې وويل: لکه ستا د سندري غوندې... مسکا رښتيا هم د وبها په شونډو خپره ده.

وسنت راته: نه نه، زه ددې په چالاکی پوهېږم دا هم زما د ځنډولو يوه دسيسه ده، دا پوهېږي که دا بودا په لږه خدا ځنډېږي نو راځه لږ ورته وخانده، خو دا ځل ډېر ژر نه ځم، اوس چې راغلی يم نو يوڅه بدې ردې به ووايم چې زما تر بيا راتگ پورې يې په زړه کې ياد پاتې وي.

سرما په خدا وويل: دا وگوره بابا جي! وبها ماته په غوږ کې وويل چې که د يادونو د پاتې کېدلو غم درسره وي، مخکينۍ ستغې سپورې مې لا په ياد دي، د بيا بيا يادېدلو هېڅ گټه نشته.

وسنت راته ددې خبرې په اورېدو په زوره، زوره وخنډل. وبها په وار خطايۍ وويل: نه نه بابا جي، ما هېڅ نه دي ويلي، دا خو ورنډار د خپل طرف نه لگيا ده.

سرما: بابا جي! ستا هيله خو پوره شوه، تاسو غوښتل چې د وبها مسکا وگورئ، هغه مو وليدله، د وبها د خوږ اواز اورېدل مو غوښتل هغه مو هم واورېد، اوس نو د خپل وطن لاره ونيسئ او په مخه مو گلونه.

وسنت راته: دومره زړه! نه نه اوس نه هم، زما په سر کې چې خومره پاڅه وينستان دي دا به ټول يو يو پرې لټوم او ماته چې خومره سندرې يادې دي، دا به ټولې ورته اوروم، له هغې وروسته کېدای شي لاړ شم. اوس نو وبها غلې نه شوه پاتې کېدلې، په مسکا يې وويل: بابا جي! ستا په نيم سر خو بيخي وينسته نشته.

وسنت راته په زړه کې خوشاله شو، هغه وبا ښه پېژندله، وبها ډېرې خبرې نه کولې، کله به چې خومره هم و پوښتل شوه هېڅ ځواب يې نه ورکاوه او کله به يې بيا دومره خبرې کولې، چې غلې کېدله به نه او دا به هغه وخت و چې کله به وبها د خپل نيکه وسنت راته سره يوځای وه... وسنت راته په خپل گنجي سر لاس تېر کړ او د خپلې ځوانۍ وخت ور په ياد شو، خپل وينسته ورپه ياد شول او د ماضي يادونه ور په زړه شول، په افسوس يې وويل: اوس هغه وخت چېرته دی، کله چې زما تندي له وينستو ډک و.

وبها په کراره و پوښتل: بابا جي! کله چې ستاسو په سر ويښته و، ايا هغه وخت ددې نه ښه ښکارېدې؟

د وبها په زړه کې دا شک و چې ددې نیکه، لکه څنگه چې اوس دی پخوا به هم همداسې و.

وسنت راته ځواب ور کړ: په دې کې خو اختلاف دی، زما نړۍ او زما لمسيان زما گنجی سر خوښوي، ځکه چې دوی بيخي زما تور ويښته ليدلي نه دي، او زما نیا به چې زما تور ويښته وليدل نو ډېره به خوشالېدله او دا ځکه چې زما گنجی سر ليدل د هغې په نصیب نه شول، پاتې شول هغه څوک چا چې زما د ويښتو دواړه حالتونه ليدلي دي هغوی اوس هم فيصله نشي کولای چې په دواړو کې کوم يو ښه دی او ښه ښکاري.

وبها په مسکا وويل: تاسې چې هرڅه وايئ، خو ستاسې د سر چې څومره ويښته توی شوي دي که ددې نه نور زيات توی شي بيا به ستاسو د څپرې دغه ښکلا پاتې نه شي.

سرما وسنت راته ته د ځواب وخت ورنه کړ او په منځ کې يې وويل: بابا جي! د تورو او سپينو لټول خوبه بيا وروسته کوو، اول خو دوبها يو څه درملنه وکړئ.

وبها منډه کړه، د خپل نیکه تر څنگ کېناسته او ويې ويل: دا دی زه اوس ستا ويښته لټوم.

سرما: واه! ما خو لا هېڅ خبره هم نه ده کړې او ته په منځ کې راولوېدې.

وبها د سرما خبرې ته هېڅ توجه ونه کړه او ويې ويل: بابا جي واوره! ستا.....

سرما د وبها خبره پرې کړه: وبها! ته ما خبرې ته پرېږدې که نه، زه باباجي ته څه ويل غواړم او ته لاړې هلته کېناستې او...
وبها: بابا جي واوره! ستا په سر کې خو ددې څو وينستو نه پرته نور هېڅ هم نشته، که دا هم وباسم نو بيخي به دې سر له وينستو پاک شي.
وسنت راته: که ته د نړور خبره پرې نه ږدې چې زه يې واورم، همدا اوس په هغه راگ کې سندرې شروع کوم هغه چې ستا ډېر بد راځي.
دايې وويل او د ستار په تارونو يې گوټې تېرې کړې، وبها وويل: که هغه سندرې دې شروع کړه همدا اوس له دې ځای نه تېنم.
وبها دومره وويل او بهر ووته، د وبها له وتلو سره سرما وويل: وبها چې په زړه د ننه کوم درد تېروي، په هغې هيڅوک هم نه پوهېږي، بلکې دې خواته خو چا هېڅ پاملرنه نه ده کړې.
(ښه دا خبره ده؟ ...) وسنت راته دا وويل او د سرما تر څنگ کېناست.

سرما: کال تېر شو خو هېچا هم د هغه راغونډتل هېڅ مناسب ونه گڼل

وسنت راته: ته رښتيا وايې؟

سرما: تاسې ووايئ، د خپل خاوند داسې بې عزتي کومه ښځه زغملې شي، وبها ډېره هوښياره نجلۍ ده، هغه هېچا ته هم څه نه وايي، خو دا غم د يو لوی کاني غوندې د هغې په سينه پروت دی او سترگو نه يې گنگا او جمنه جوړ شوي دي.

وسنت راته: أف! ښه نو دا نجلۍ غمونه خوري، ورځ او شپه ژاړي!!

سرما: همدا اوس هم ما سره ناسته وه او ژړل يې.

وسنت راته: اه! ته يې يوځل راوغواړه، زه ورسره گورم.

سرما وبها لاس نيولې راوسته، وسنت راته وبها له لاسه ونيوله او په ډېر شفقت يې ترې وپوښتل: لورې! ته ولې ژاړې؟ تا خپل درد ماسره ولې شريک نه کړ، زه به ستا د غم د لرې کولو پوره کوښښ وکړم، زه همدا اوس غم او هرڅه پرتاپ ته وایم.

وبها: بابا جي! زه ستا پښې نيسم، زما په اړه پلار جان ته هېڅ مه وایه... زه تاسو ته منت کوم چې هلته مه ځئ.

وبها همداسې پاتې شوه، وسنت راته له هغې ځای نه پاڅېد او د باندې ووت، هغه سيده پرتاپ دت ته ورغی او ويې ويل: پرتاپ! رام چندر راته څومره وخت کېږي چې دلته نه دی راغلی او تا په دې اړه تر اوسه هېڅ فکر نه دی کړی، ته پوهېږې، چې دا د هغه څومره لويه بې عزتي ده، ديشوهر د پاچا د زوم چې څومره عزت بايد وشي که هغومره عزت يې ونه شي نو په دې کې ستا بې عزتي هم ده.

پرتاپ دت يې په خبره کې اخوا دېخوا ونه کړل، سمدستي يې يو خط هلته ولېږه، وسنت راته چې دا وليدل ژر بېر دننه ننوت، د راتګ سره سم يې د ستار تارونه و ترنگول، وبها د شرم سره چې لاندې يې کتل، په کراره وپوښتل: بابا جي! تا ټولې خبرې پلار جان ته وکړې؟ وسنت راته وبها ته هېڅ ځواب ور نه کړ او خپله سندرې يې جاري وساتله، وبها د ستار په تارونو خپل لاس کېښود، د ستار اواز يې بند کړ او په هيلمنه لهجه يې بيا وويل: پلار جان ته دې ټولې خبرې وکړې؟

په دې وخت کې د ادیادت وړوکی ورور سمرادت چې اوس اته کلن شوی و، په لوبو لوبو کې راوړسېد او ويې ويل: ایا! د بابا جي سره ښې خبرې روانې دي زه همدا اوس ورځم او مور ته وایم.

(راشه، راشه بچیه) وسنت راته دا وويل او هغه يې راوښود.

د پاچا د دربار ټولو اوسېدونکو او په ځانگړي ډول د دربار د هر کلي ډلې داسې فکر کاوه چې وسنت راته او سرما دواړو اديادت لمسولی او خراب کړی دی، ځکه خو به د وسنت راته د راتگ سره سم، د ټولو غوږونه څک شول، سمرادت ډېر کوبښن وکړ چې د خپل نيکه له منگولو ځان خلاص کړي، خو وسنت راته هغه ته خپل ستار ورکړ او په خپله اوږه يې سور کړ، خپلې چشمې يې د هغه په سترگو کړې او په لږ وخت کې يې داسې بلد کړ چې بيا يې ټوله ورځ د هغه تر شا منډې وهلې، د وسنت راته د ستار تارونه يې ورته وشکول، د هغه له گوتې يې مضراب واخيست او په خپلو گوتو يې گرځاوه.

۷

د چندرديپ پاچا رام چندر راته د خپل شاهانه وقار سره په خپل تخت ناست دی، د کوټې ښکلا او خلا دده د عظمت ښکارندويي کوي، په خوا کې يې وزير هري شنکر ناست دی او ښي خواته يې د رمائي ډله او سپه سالار فرناډز عينکې په سترگو ناست دی، د راجه په زړه کې به څه گرځېدلي وي چې په شونډو يې مسکا خوره شوه او ويې ويل: رمائي!

رمائي: (خوله په خپل انداز کړه کړه) امر کوئ صاحب! پاچا د رمائي ورانې خولې ته وکتل او خپله خدايي ونه شوه زغملی، په خدا خدا کې يې غږ پسې ور غلی شو، وزير هري شنکر د پاچا نه هم د خدا لوبه وکتله.

راجه بيا وپوښتل: څه نوی خبر لرې؟
رمائي بيا خوله کړه کړه او ځواب يې ورکړ: جناب! اورېدلي مې دي چې د سپه سالار کور ته غل ننوتی و.

سپه سالار چې دا واورېدل بيا وار خطا شو، هغه پوهېده چې رمائي خپله زړه خبره بيا اوږدوي او بيا غواړي چې ما پورې ټول و خندوي، ځکه خو سپه سالار د رمائي له خولې ډېر وېرېده.
راجه خپلې سترگې غونجې کړې او ويې پوښتل: ښه! نو بيا څه وشول؟

رمائي: جناب! خبره خو داسې وه چې درې څلور ورځې د سپه سالار صاحب کور ته د غله د تگ راتگ کيسه مې درته کوله، د سپه سالار مېرمنې ډېره خواري وکړه چې سپه سالار له خوبه راپاخوي خو دده په

خوب کې هېڅ خنډ رامنځته نه شو، جناب! د سویکې د خوب کیسه خو مې اورېدلې وه خو سپه سالار صیب سویکې ته هم ماته ورکړه.

پاچا او وزیر دواړه له خندا شنه او داسې تا وېدل لکه کوترې چې غومبر وهي؛ سپه سالار چې ټول په خندا ولیدل دا هم له مجبوریته موسکې شو، د خپرې رنگونه یې بدلېدل رابدلېدل چې په دې کې رمائی بیا خپلې خبرې داسې پسې و غځولې: صیب! په سبا یې ښځې د ډارن طعنه او پېغور ورکړ، نو سپه سالار په ډېرې عاجزۍ دواړه لاسونه ورته یوځای کړل او په کراره یې ورته وویل: داخل مې وېښه نن شپه به خامخا غل نیسم.

خدای خبر غل دلته کومه خزانه لیدلې وه چې بله شپه بیا هم چې څو ساعته شپه تېره شوه حاضر شو، د سپه سالار صیب مېرمن وېښه وه، په کراره یې وویل: وگوره، وگوره هغه دی غل راغی.

سپه سالار صیب په ډېر ارام انداز وویل: ښه ښه! هېڅ خبره نه ده، خراغ روښانه دی او چې د خراغ په رڼا کې مونږ وویني خپله به وتښتي.

ورپسې یې غل ته غږ کړ: بچیه! ته ډېر بختور یې، نن بیا و تښتېدې، خراغ لگېدلی دی او ټول کور روښانه دی، نن هم ښه په سور کې و تښته، خو که سبا راغلې بیا به درسره گورم، زه به وگورم چې بیا ته په تیاره کې څنگه تښتي.

پاچا نوره خپله خندا نه شوه کابو کولای په خندا، خندا کې یې په ډېره گرانه وویل: ښه! او له دې وروسته بیا.

رمائی چې ولیدل پاچا لا هم په اشتیاق کې دی او په خبرو لا موږ شوی نه دی، بیا یې خپله کیسه شروع کړه: داسې ښکارېده چې هغه

غل هم زړور و، په درېمه شپه بيا هم د سپه سالار په خدمت کې حاضر شو، د سپه سالار مېرمنې بيا راپاڅاوه: پاڅه! پاڅه! چې تبا شو.

سپه سالار په غوسه وويل: ته ولې نه پاڅېږې!

مېرمن يې ځواب ورکړ: زه چې پاڅېږم څه به وکم.

سپه سالار: خراغ ولگوه، په دې تياره کې خو هېڅ هم نه ښکاري.

د سپه سالار مېرمن ډېره پرېشانه شوه، يو څه خپه هم شوه چې په دې کې سپه سالار په غوسه وويل: دا ټول ستا کارونه دي، ته چې له مخکې د غل له راتگ نه خبره وې نو مخکې دې د رڼا کوم بندوبست ولې نه کاوه، اوس زر کوه، ډيوه ولگوه او ټوپک راوړه.

په دومره وخت کې نو غل خپل کار کړی و، له لرې نه غل غږ کړ: جناب! ډېر سترې شوی يم، ډېره خواري مې وکړه، يو د تمباکو چلم خو راباندې و څکوه.

سپه سالار بهادر له لرې ځواب ورکړ: ته ودرېږه... د بدماش بچیه... تمباکو درباندي څکوم... خو گوره چې زما خواته رانه شې، کنه په ټوپک به دې سر والوڅوم.

غل چې چلم وڅکاوه او ستریا يې ختمه شوه، نو په اطمینان يې وويل: جناب! که يو خراغ ولگوئ او رڼا شي نو ډېر خوند به وکي، په دې تياره کې خو هغه ځای رانه ورک شو چې زه پرې راوښتی وم.

سپه سالار ځواب ورکړ: د بدماش بچیه! وډار شوې کنه، همدغلته ودرېږه چې نيردې رانه شې.

دایې وويل او سپه سالار ډيوه روښانه کړه، په دې وخت کې نو غل هرڅه ورسره واخيستل او وتښتېد، سپه سالار په ډېر وياړ خپلې

مېرمنې ته وويل: سابه مې ورته په مالگه کړل... ودې ليد څنگه وډار شو او و تېنېدېده.

راجه او وزير دواړه په خدا سترې شول، سپه سالار هم نړۍ نړۍ مصنوعي خدا کوله، کله چې د خدا دا توپان ودرېد پاچا وويل: رمائي! تاسو اورېدلي دي... زه د خسر گنۍ کره ځم رمائي بيا خوله کړه او ويې ويل: عالي حضرت د خسر گنۍ کره ځي، دا خو ډېره د خوشالي خبره ده، عالي حضرت! د خسر کره ډېر ښه ښه خيزونه شته دي خو...

پاچا: خوياني څه!

رمائي: بس همدا خوړل، څښل، ويده کېدل، پاڅېدل دا هرڅه ښه خيزونه دي نو.

راجه د رمائي د زړه خبره اخوا دېخوا کړه، په مسکايې وويل: ما اورېدلي دي چې ستا مېرمن ډېره تکړه او د کور په کارونو کې ډېره هوښياره ده.

رمائي: عالي حضرت! ددې په اړه به زه څه ووايم، زه خوله خپلې ښځې نه سخت ډارېږم، ماښام د گيډر غوندي کور ته ځم او سهار د تېښتې لاره رانه ورکه وي، د مهاراج دربار ته په رارسېدو راکې ساه و چلېږي.

ټولو په گډه وځنډل، د ټوکو ټکالو نه وروسته راجه رمائي ته وويل: ته به هم ماسره د خسر کره ځي او سپه سالار به هم راسره وي.

سپه سالار چې دا واورېدل نو يوڅه پرېشانه شو، هغه پوهېده چې د رمائي په لاس کې تل د ورولو لپاره غشي موجود وي، هلته به هم رنگارنگ پېغورونه او تعني راکوي او يا به ټوکې راپورې کوي، د خپل

خپگان د ظاهرولو لپاره يې يوځل خپلې عينکې له سترگو لرې کړې او بېرته يې په سترگو کړې او بيا يې د کوټ تنۍ يوځل خلاصه کړه او بېرته يې وتړله.

رمائی: بيخي سمه ده عالي حضرت! هلته به مونږ ناستې ولرو، بلنې به وي... نو سپه سالار به په دې کې څه ووايي... سپه سالار صيب خو څه د جنگ ميدان ته نه دی روان.

راجه فکر وکړ، خبره خو ډېره د خوند ده، او د رمائی نه يې پوښتنه وکړه: سپه سالار به ولې هلته په تگ خوشاله شي؟

رمائی: عالي حضرت! دده په سترگو خو تل عينکې وي، چې د شپې هم ورسره ويده کېږي، ځکه چې که د شپې لخوا يې عينکې په سترگو نه وي نو بيا ښکلي، ښکلي خوبونه نه شي ليدلي... دده خو جنگ ته په تگ کې هم کوم اعتراض نشته، خو يواځې په دې خبره ډارېږي چې هسې نه مرمۍ يې په عينکو ونه لگېږي او ماتې نه شي.

او بيا سپه سالار ته مخاطب شو او ويې ويل: ووايئ صيب! همداسې نه ده

سپه سالار په مرور انداز وويل: بلې همداسې ده، همدا خبره ده. له دې وروسته پاڅېد او پاچا ته يې عرض وکړ: عالي حضرت! که ستاسې حکم وي زه به لاړ شم.

پاچا: ته به هم مونږ سره يشوهر ته ځي، زر تيار شه او زر راشه... او څوره! زمونږ د سفر سامان هم تيار که، يوه غټه کشتۍ هم برابره که. له دې وروسته وزير او سپه سالار دواړه لاړل.

راجه وويل: رمائی! اول ځل خو د خوسرگنۍ کره خلکو مونږ ښه برابر کړي وو.

رمائی: هو! ما اورېدلي دي.. چې زمونږ په عالي حضرت پورې يې لکۍ تړلې وه.

راجه چې د رمائی دا خبره واورېده، ويې خندل خو ژر يې بېرته په خېره د غم ورېځ خوره شوه او په خېره يې د پرېشاني نښې ښکاره شوې... هغه د رمائی په عادتونو پوهېده او کله چې خبر شو رمائی هم په دې خبره خبر دی نو په فکر کې ډوب شو، که دا خبره کوم بل چاته مالومه وي نو هېڅ خبره نه وه، زلمی پاچا د څه وخت لپاره په فکرونو کې ډوب شو.

رمائی بيا وويل: عالي حضرت! ماته يو نوکر وويل چې د ټولو په مخ کې ستاسو د پاچا پورې لکۍ څنگېدلې، هغه رام چندر راته پاچا نه بلکې بيزوګی دی، خو ماته مخکې دا خبره نه وه مالومه.

ما ځواب ورکړ: تاته به مخکې ولې دا خبره مالومه وي، مخکې خو يې لکۍ مکۍ نه وه خو اوس چې تاسو کره د واده لپاره راغلی دی، نو په کوم ملک کې چې کوم رواج وي بايد سړی په همغه رواج عمل وکړي. ددې ځواب په اورېدلو د زلمي پاچا پرېشاني يو څه کمه شوه، فکر يې وکړ، چې د رمائی په وجه به زما او زما د مشرانو نوم روښانه وي.

رام چندر راته پاچا د عجيبه مزاج خاوند و، د لويو جنگونو چې ډېرې وينې پکې تويې شوې وې هېڅ فکر يې نه کاوه، خو داسې وېرې وېرې خبرې يې بيا زړه ته ننوتلې، دې خبرې هم دده په زړه کې ځاله کړې وه، چې د خسر په کور کې يې بې عزتي شوې وه، ددې خبرې ياد يې په زړه کې د غشي غوندې ننوتی و، کله به چې هم دا صحنه ورپه ياد شوه، له شرمه به اوبه اوبه شو، خو نن يو څه ډاډه شو، چې سپه سالار رمائی دا جنگ هم ګټلی دی، بيا يې هم دا خبره له زړه نه وتله، رمائی

ته يې وويل: دا ځل به خامخا فتح زمونږ وي، که دا ځل دې وگټله، زه به تاته خپله گوتمه په انعام کې درکم.

رمائی: حضور! د گټې څه فکر کوې، که ما ځان سره د ننه محل ته بوځي وایم په ملکې صاحبې پورې به هم ټول درته وځندوم.

راجه: دا نو څه داسې غټه خبره ده، زه به دې ځان سره دننه بوځم.

رمائی: عالي حضرت! تاته خو هېڅ هم گران نه دي

راجه هم پوهېده چې هلته به مېلمه وي او هرڅه کولای شي.

راجه رام چندر راته ځان سره رام موهن لال هم راوغوښت؛ رام موهن لال د دوی د پوځ يو سردار و، دده برابر اندام او رعب لرونکې څپرې ته به زړور خلک هم حیرانېدل او سترگه به يې ترې سوځېده، دده قد اووه فوټه لوړ او ځواکمن سړی و، که څه هم چې نور يې عمر زیات تېر شوی و خو لايې په رگونو کې د ځوانۍ وینه په څپو وه، د راجه ماشومتوب دده په غېږ کې تېر شوی و، ځکه يې راجه ډېر احترام کاوه، د رام موهن لال رمائی ډېر بد راته، رمائی هم له موهن لال نه وېرېده او دده له سترگو نه به پټېده، خو رمائی بیا د موهن لال د حقارت نه له ډکو سترگو نه شو پټېدلای، کله چې رام موهن لال د راجه خواته راغی، راجه وويل: مونږ سره به پنځوس کسه یشوهر ته ځي، ته به ددې ټولو سردار وې.

رام موهن لال وويل: څه چې ستاسو امر وي... خو رمائی بابو به هم راسره ځي؟

د رمائی په زړه یخې اوبه تلې شوې او له پښو يې ځمکه و تښتېده.

د یشوهر راج محل د ناوې غوندې سنگار شوی دی، د پاچا نوکران
 ډېر بوخت ښکاري، نن د پرتاپ دت زوم رام چندر راته یشوهر ته
 راځي، د هغه استقبال ته تیاری نیول کېږي، رنگارنگ خوراكي شيان
 تیارېږي او نور ډول، ډول سامان تیارېږي، د چندر دیپ شاهي کورنۍ
 د یشوهر د شاهي کورنۍ په پرتله یوه معمولي کورنۍ ده، ددې په اړه
 د پرتاپ دت او د ملکې تر منځ کوم اختلاف نه و، بیا هم ملکه په دې
 خبره خوشاله وه چې زوم یې راروان دی، ځکه خويي سهار وخته د
 وبها ارایش شروع کړی و، په دې سره وبها ډېره تنگه وه، هغه خپله د
 یو ځنگلي گل غوندې ښایسته نجلۍ وه او کله چې ښکلا د ځوانۍ په
 دره کې روانه وي نو د ارایش اړتیا نه لیدل کېږي او بیا په طبعي ډول د
 پېغلې لور او بوډۍ مور د ذوق په منځ کې هم لوی خلیج پروت وي،
 خو د ښودنې او دولت دارۍ غرور دا خبرې کله مني، د وبها خوښه وي
 که نه وي، په دې یې د ملکې څه، خو هغه په دې ښه پوهېدله چې د
 وبها ګټه په څه کې ده.

و بها فکر کاوه چې درې نري نري فیروزي بنگري به یې په نازکو
 مړوندونو کې ښه ښکاري، خو ملکې ددې سرچپه، غوښتل چې د
 سرو زرو اته غټ غټ بنگري او یو غټ بنگري چې کنگن ورته وایي په
 دواړو لاسونو کې ور واچوي، ملکې د وبها د سنگار د کتلو لپاره د محل
 ټولې بوډۍ ښځې راغوښتي وې، خو که په دې هرڅه یې بسنه کړې
 وای هم ښه به وه، خو د ملکې غوښتنې لا پوره نه وې، وبها پوهېدله
 چې زما د وړې ګردې څېرې سره به پېروان ډېر بد ښکاره شي، خو
 ملکې دا هم ور واچولو، د وبها پوزه یې یو خوا بل خوا واړوله او ویې
 کتله، په دې هم وبها غلې وه، هغې په خپلو غوښتنو پښه کېښوده،

خو ملکې چې په کوم ډول ددې وينسته جوړ کړل دا ډول د وبها هيڅ نه خوښېده، کله چې ملکې ددې وينسته جوړ کړل نور نو يې د صبر کاسه نسکوره شوه، هغې غوښتل چې صبر وکړي او په زړه يې وزغمي خو نور يې نو زغم ونه شو کړای، له هغې ځای نه پورته شوه او د سرما خوا ته لاړه، هلته يې د خپلې خوښې وينسته جوړ کړل او راغله، وبها غوښتل چې مور خبره نه شي خو د بوډۍ ملکې له دوربين لرونکو سترگو يې ځان بچ نه شو کړای، ملکې داسې فکر کاوه چې يواځې د وبها وينستو د وبها ټوله ښکلا له منځه وړي ده او دا خبره يې هم د سرما د کينه ناک فطرت پورې تړلې گڼله، په دې کار ملکې ته ډېره غوسه ورغله، دې کوښښ کاوه چې اوس وبها هم په سرما بدگمانه کړي، هغې ته يې وويل چې خپلې سترگې خلاصې کړي، ملکه تر ډېره په غوسه ناسته وه او کله يې چې غوسه يوڅه کمه شوه نو بېرته لاړه او د سرما وينسته يې لکه د مخکې غوندې جوړ کړل.

د وبها په زړه کې يو خوا د ارمانونو جذبه وه او بل طرف يې چې خپل سينگار ته کتل چندان خوند يې نه ورکاوه، هېڅ نه پوښله چې څه وکړي، زړه يې ډېر تنگ شو، هغې په خپل وړو کې زړه کې یشوهر ته د راتگ يو عالم خوښي پټه نه شوه کړای، د هغې له سترگو او څېرې د خوښۍ شغلې ورپدې، خو کله به يې چې په لاسونو کې غټو غټو ښکړيو ته وکتل، نو داسې به يې احساسوله چې د محل دېوالونه هم ورپورې خاندي، کله چې هغې د زړه هيلې په زړه کې بندولې، نو د څېرې رنگ به يې مړاوی شو، په دې وخت کې ولي عهد ادیادت محل ته راتنوت، کله چې ادیادت د خپلې خور له شرم او خوښۍ نه ډکه څېره وليدله، زړه يې له خوشالۍ نه په نڅا شو، له مينې نه په يو ډک

نظريې وبها ته وکتل او خپل محل ته ننووت، محل ته په رسېدو مسکي شو، سرمايي د شونډو په سر مچې کړه... سرما وپوښتل: نن ولې دومره خوشاله يې؟

اديادت: بس هسې.

په دې وخت کې وسنت راته وبها لاس نيولې راوسته، د وبها مخ يې پورته کړ او ويې ويل: دا دی تاسې هم د وبها خپره وگورئ، سرما! ته هم راشه او وگوره.

پرتاپ دت د خپل زوم لپاره داسې خاص تياري نه و نيولې، کېدای شي نه يې غوښتل چې ډېر عزت يې وکړي او دا خبره راجه رام چندر راته هم محسوس کړه، د ده په زړه کې دا ولوېدله چې له قصده دلته دده بې عزتي کېږي، له دې نه مخکې يوځل ددوی د استقبال لپاره تر چکده پورې د محل خلک راغلي ول، خواوس د چکده نه هم دېخوا يواځې ددوی د استقبال لپاره وزير رالېږل شوی و، که يواځې وزير راتللی نو ددوی سره سل دوه سوه کسان ولې نه وو راغلي، په ټول يشوهر کې زمونږ د استقبال لپاره هيڅوک نه و چې دوی رالېږلي وای او بيا کوم فيل چې دوی د راجه لپاره رالېږلي و هغه د رمایي په قول د پنډ وزير نه هم لږ وړوکی و، رمائی وزير ته وويل: داسې ښکاري صيب! لکه دا چې ستا وړوکی ورور وي.

رام چندر راته په گيله وزير ته وويل: په کوم فيل باندې چې ستاسو وزير کيني هغه هم له دېنه غټ دی.

وزيرو فرمايل: عالي حضرت! په رياست کې چې خومره فيلان و، د يو ضروري کارلپاره ډېر لري لېږل شوي دي، اوس په يشوهر کې ددې فيل نه پرته بل هيڅ فيل نشته دی.

د راجه رام چندر راته شک نورهم قوي شو او په يقين بدل شو، هغه فکر وکړ چې زمونږ د زليل کولو لپاره يې فيلان چرته لري لېږلي دي، که داسې نه وي نو بل څه لامل کېدلای شي، د راجه سترگې له غوسې نه سرې واوښتې، د کمتری احساس يې مری بنده کړه، ټنډه يې له خولو ډکه شوه او په چيغه يې وويل: له پرتاپ دت نه زه په څه کې کم یم.

رمائی زر ځواب ورکړ: په عمر او خپلوی کې... بل په هېڅ کې ترې کم نه يې... تا د هغه د لور سره واده کړی دی، ځکه خو....
رام موهن لال هلته ولاړ و، د رمائی خبرې په ده ښې ونه لگېدې، له نفرت نه په ډکو سترگو يې ور وکتل او په غوسه يې وويل:
رمائی! ته ډېر مخکې لاړې... د پاچا پرتاپ دت لور زمونږ ملکه ده، خبر دار که بيا دې داسې نامناسبه خبره وکړه ښه به درته نه وي.

له رام موهن لال نه رمائی مخکې هم ډارېده، اوس چې يې هغه په غوسه کې وليد، د وبها خبره يې پرېښوده، پرتاپ دت ته يې خوله واچوله او ويې ويل: عالي حضرت ته خو پوهېږې چې داسې راجه خو زمونږ د مهاراج د انا خادم هم په بډه وهي.

رام چندر راته ته د رمائی په دې بې وخته خبره خندا ورغله، په رومال يې خوله پټه کړه، خو رام موهن لال نور صبر نه شو کولای، د هر حرکت نه يې غوسه ورېدله، لاسونه يې سره يوځای کړل او ويې

ويل: عالي حضرت! ستا په مخ کې ستا د خسر دومره توهين زه نه شم زغملى، كه ستا امر وي چې ددې سپي خوله همدا اوس وربنده كم. راجه خواب ور كړ: رام موهن! ته يوڅه صبر وكه.

رام موهن له هغې ځايه لرې شو او يوڅه لرې لاړو، رام چندر راته دا ورځ ډېره په تكليف تېره كړه، هغه د وړو، وړو خبرو سپيناوى كاوه او د تصور اسونه يې غفلول، له ډېر غور او فكر نه وروسته دې نتيجې ته ورسېد چې پرتاپ دت زمونږ د بې عزته كولو لپاره له څو ورځو راهيسې دا پلان تيار كړى دى، زه يې ډېر ودرېد او دا فيصله يې وكړه چې د پرتاپ دت سره د ليدنې په وخت به د خپل چلند نه داسې ښكاره كوي چې زه هم تانه په هېڅ كې كم نه يم.

پاچا پرتاپ دت له خپل وزير سره په ځانگړې كوټه كې ناست و، لږ وروسته رام چندر راته كوټې راننوت، د پرتاپ دت مخكې يې سر ټيټ كړ او د احترام مراسم يې تر سره كړل، پرتاپ دت كومه خاصه خوښي او اشتياق ونه ښود او په ډېر مطمئن انداز يې وويل: راځئ! ښه خويئ....

رام چندر راته هم په بې تفاوتۍ خواب ور كړ: هو ښه يو... له دې وروسته پرتاپ دت خپل وزير مخاطب كړ او ويې ويل: د بهانگا ماتها د تحصيلدارۍ لپاره مو چې څوك نومولى و هغه څنگه شو؟

وزير يو اوږد پلن كاغذ راوويست او راجه ته يې ور كړ، هغه لوستل شروع كړل، كله چې يې يوڅه ولوستل بيا يې د خپل زوم خواته وكتل او په كراره يې وپوښتل: د تېر كال په څېر څو په چندرديپ كې سېر كال توپان نه و راغلى؟

رام چندر راته: نه نه! خو مياشتې مخکې يوڅه اوبه پورته ختلې وې.
پرتاپ دت بيا وزير مخاطب کړ: ددې کاغذ يو نقل ځان سره
وساته.

دا يې وويل او پرتاپ دت بيا لوستل شروع کړل، کله چې يې ټول
کاغذ ولوست نو رام چندر راته ته يې وويل چې محل ته ننوځي.
رام چندر راته په کراره، کراره پاڅېد، اوس يې هم په مغزو کې همدا
خيال گرځېده چې پرتاپ دت زمونږ نه په هېڅ کې هم لوړ نه دی او
همدې خيالونو ډېر نا کراره کړی و.

۸

رام موهن لال په ټيټ سر حرم سراي ته راننووت، وبها ته يې لاسونه جوړه کړل او سريې بڼکته کړ: موري! زه ستا ليدو ته راغلی يم. د رام موهن لال په ليدو د وبها زړه د خوبښې نه ډک شو، ځکه چې دا ورباندې ډېر گران و، په ده يې پوره باور درلود، دا به هم کله کله د چنډريپ نه يشوهر ته د څه کار پسې راتلو او که هرڅنگه به کېدل د وبها ليدو ته به يې وخت ويسته، وبها هم کله چې رام موهن لال وليد هېڅ ډول پرده او زړه نازړه توب يې نه محسوساوه، د پراخې سينې او ځواکمنو مټو خاوند رام موهن لال چې به کله (موري) وويل او سر به يې بڼکته کړ نو په زړه کې به يې د مکر او ریا نه پاکه سپېڅلې مينه په خپو شوه، وبها وويل:

دومره وخت ولې نه راتلې؟

رام موهن: واوړه موري! زوی خو هر وخت ناپوهي کوي او موري يې هيرېږي، خو مور کله هم خپل اولاد نه هېروي... تا زه کله ياد کړم؟ ما همداسې فيصله کړې وه چې ترڅو مور مونږ ونه غواړي زه هلته نه ورځم... زه خو د همدې په انتظار وم چې هغه به کله ما يادوي، خو څه ووايم تا خو يو ځل هم زه ياد نه کړم.

وبها وارخطا شوه، چې رښتيا هم ولې يې رام موهن نه دی راغونښتی، ددې پوښتنې سم ځواب ورسره نه و، رام موهن د وبها نه و په ياد شوی ځکه يې نه و راغونښتی؟؟؟ نه هېڅکله نه، دا خبره نه ده، د نه راغونښتلو وجهه ورته مالومه وه خو داسې الفاظ ورسره نه و چې خپله خبره روښانه کړي او هغه پرې و پوهوي.

رام موهن چې وبها په فکر او تردد کې وليده په مُسکايي وويل: نه موري! ته ولې په سوچ کې شوې، ما ته خو دلته د راتگ وخت نه دی پيدا شوی، کنه مابه وزرونه اچولی وی او را الوتی به وی. وبها خوشاله شوه او ويې ويل: ښه! رام موهن کښه! هلته څه حال دی؟

رام موهن کښاست او د چندرديپ په اړه يې خبرې شروع کړې، وبها يې خبرې په غوراوړېدلې، د چندرديپ د کيسو په اورېدلو به د وبها په زړه کې څه گرځېدل، خدای خبر... د هغې جدي خبرې د ننه په زړه کې کشمکش باندې يوه پرده غوړولې وه، خو کله چې رام موهن لال د خوړ د راتلو په اړه خبرې شروع کړې او د خپل کور د وړاندېدلو نقشه يې په دردناک کاغذ و کښله، د وبها نازک زړه ولرځېد، رام موهن وويل چې کور يې په اوبو کې ډوب شو او ده د سپوږمۍ په رڼا کې خپله بودۍ مور تر مندر پورې راوړسوله بيا دواړو يوځای د مندر په بام شپه تېره کړه؛ ددې کيسې په اورېدو سره د وبها غونۍ ځير شو او په بدن يې وينښته ودرېدل.

کله چې دا خبرې پای ته ورسېدې، رام موهن په ډېرې نرمۍ وويل: موري! تا ته ما ډېر ښايسته بنگري راوړي دي، ته دا په لاس که، زه چې دا بنگري ستا په لاس کې وگورم نو سترگې به مې پرې يخې شي. وبها له خپلو لاسونو نه د سرو دوه، دوه بنگري وويستل، د رام موهن بنگري يې په لاس کړل، په خدا خدا د مور خواته لاړه او ويې ويل: وگوره موري! رام موهن ماته بنگري راوړي دي.

ملکې وليدل، چې وبها د سرو بنگري لرې کړي دي او د رام موهن راوړي بنگري يې په لاس کړي دي، خو ملکه په دې خبره هېڅ خپه

نشوه، په مُسکايي وويل: لورې! رام موهن راغلی... تا ډېر ښه وکړل چې د هغه راوړي بنگري دې په لاس کړل، بد هم نه ښکاري. د ملکي له خولې نه يې چې دا خبرې واورېدې د رام موهن زړه باغ باغ شو، داسې يې احساس کړه لکه کوم قيمتي انعام يې چې ترلاسه کړی وي، له دې وروسته ملکي هغه ځان سره د ننه محل ته بوتلو، هلته يې ډوډۍ وخوړه، کله چې ښه ماړه شول نو وبها ورته وويل: رام موهن! ستا په ياد دي، مخکې چې راغلي وئ يوه ښکلې سندرې مو اورولې وه اوس مې بيا زړه غواړي چې همغه سندرې واورم. رام موهن وبها ته وکتل او سندرې يې شروع کړه: په سندرې، سندرې کې يې سترگې له اوبښکو ډکې شوې، ملکي د وبها سترگو ته وکتل او هغې هم خپلې اوبښکې ټينگې نه شوې کړای، د رام موهن په دې سندرې ملکي ته وجيا ورپه ياد شوه.

.....

لمر په لوېدو و، د ټولې ورځې مزل يې کړی و او خپره يې سترې مالومېده، د راج محل شاوخوا ښځې د رام چندر راته ليدو ته په حرم سرائه کې راټولې شوې وې؛ دلته وبها د عجيب حالت سره مخ وه، د خوښۍ، شرم او ډار تاثرات يې په زړه کې گرځېدل، هغې به فکر کاوه چې خدای خبر نن به څه پېښېدونکي وي، هغې سره له پخوانه د راجه د بې عزتۍ سودا وه، کله به يې چې داسې کوم فکر کاوه زړه به يې لږ څپېده، خپره او غوږونه به يې سره شول، لاسونه او پښې به يې سستې شوې، څه مالوم چې دا د خوښۍ نښې وې، که د غم نښې. رام چندر راته په حرام سرائه کې ناست دی، شاوخوا يې د ښکلا سمندر په څپو دی، ښکلا او ځواني... ځواني چې مستېري د ښکلا څپې

په توپان بدلوي، له څلورو خواو نه د ترنم نه ډکې خندا گانې دي چې په شاو وړېږي، د بلبل د سهارنۍ نغمې په څېر خواږه اوازونه، رام چندر راته به چې يو خواته متوجه شو له بلې خوا به بنځوشور جوړ کړ، ډېر وار خطا شو، دهر شي افراط پرېشانه کوونکي وي، د بنکلا او ځوانۍ دغه مستۍ او شوخۍ هم پرېشانوونکې شوې، په دې وخت کې يوه ټيټکۍ بنځه، چې د دنيا ټول رنگونه يې ليدلي و او له هرڅه اووښتې وه، بېهوده او ستغې خبرې شروع کړې د راجه حواس يې سره وپاشل، دې ترڅو خبرو ټول محفل گډ وډ کړ، ددې کلماتو څېرې سرې او زېرې واړولې، د نفرت او غوسې څپو کور خالي کړ، اوس نو رام چندر راته په هوش راغی او لږ ارام شو.

له دې وروسته هغه بنځه له هغې ځايه ووتله او د ملکې محل ته ورغله، ملکې د راج محل نوکرانو ته ډوډۍ ورکوله، رام موهن هم يوخواته ناست و او ډوډۍ يې خوړله، هغه بنځه د ملکې خواته ورغله، هغې ته يې ښه وکتل او ويې ويل: دا د شيطانانو مورده!

رام موهن چې دا خبره واورېده په غوسه شو، يو ځل يې په ځير هغې بنځې ته وکتل، بيا يې ډوډۍ پرېښوده او د باز غوندې پرې ورغوته شو، له دواړو لاسونو يې ونيوله او ويې ويل: ته ډېر پرېوتی انسان يې، زه تا پېژنم.

دا يې وويل او د هغه له سر نه يې ټيکری لرې کړ، هغه و پېژانده چې دا بنځه نه بلکې رمائي دی، رام موهن له غوسې نه لږ څپېده، خپل څادر يې په ځمکه کېښود، رمائي يې په دواړو لاسونو ونيو او له خپل سر نه پاس يې پورته کړ: ته ډم يې! ستا مرگ لکه چې زما په لاسونو ليکل شوی و.

دا يې وويل او رمائي ته يې جټکې ورکړې، په دې کې ملکه راغله او په تېز اواز يې وويل: رام موهن! دا ته څه کوي، پرېږده!

رمائي له وېرې لږزې واخيست او په عاجزانه لهجه يې وويل: غلطي وشوه موهن بابو! تاسې اوس ما مه وژنئ.

په دې کې څلورو خواوو ته خلک راغونډ شول، موهن شاوخوا وکتل رمائي يې په ځمکه ودراوه او په غوسه يې وويل: د ډم بچيه! تا د مړ کېدو لپاره کوم بل ځای پيدا نه کړ.

رمائي په رېږدېدلي غږ وويل: ماته مهاراج همداسې امر کړی و.

رام موهن: څه دې وويل نمک حرامه! که بيا دې داسې خبره له خولې راوويسته خوله به دې له خاورو ډکه کم.

دا يې وويل او بيا يې له مړۍ ونيو: رمائي چينغې کړې، رام موهن د هغه وړوکی جسم په څادر کې بند کړ په شايي کړ او له حرم سرای نه د باندې ووت.

په لږ وخت کې دا خبر لکه د اور خور شو، هر ځوايو د بل نه پوښتنې شروع شوې، شپه له نيمې تېره شوې وه، وړوکی شاهزاده، د اديادت وړوکی ورور سمرادت ټوله کيسه خپل پلار پرتاپ دت ته ورسوله، چې لالا خو رمائي د مسخرو لپاره د ښځو په جامه کې محل ته رانويستی و، هلته هغه د کلي د ښځو سره خندا گانې وکړې، ددې خبرې په اورېدو د پرتاپ دت سترگې له وينو ډکې شوې، څېره يې وېروونکې شوه، په رڼه رڼه کې يې وينه وخوټېده، په سينه کې يې اور بل شو، دې اور هوش، حواس، عقل او تميز وسپړل، د زمري غوندي و غږ مېد او امري يې وکړ: لچهمن سردار حاضر کئ!

لچهمن سردار راوړسېد، دده په ليدو يې امر وکړ: زه همدا نن شپه د رام چندر پرې کړی سر غواړم.

لچهمن د خپل ادب مراسم پرځای کړل سر يې ټيټ کړ او ويې ويل: خه چې ستاسو امروي.

وړو کي شاهزاده چې وليدل خبره خرابه شوه، د خپل پلار پښو ته ولوېد او ويې ويل: عالي حضرت! وبښئ، تاسو داڅه کوئ، يوځل خو وبها هم راپه ياد کئ.

پرتاپ دت په غوسه وويل: همدا نن ورځ ماته د رام چندر سر پکار دی. شاهزاده يوځل بيا ورته په پښو پرېووت او په ډېرې عاجزۍ يې وويل: مهاراج! وبښئ

پرتاپ دت يوه شېبه غلی و، بيا يې وويل: واوړه لچهمن! سبا سهار وختي چې کله رام چندر راته له محل نه راووت، نو په کراره يې ووژنه، دا زما امر دی.

وړو کي شاهزاده چې خه فکر کاوه د هغې نه د ډېرې زياتې سزا امر شوی و.

اوس نيمه شپه ده، د شپې په دې چوپتيا کې د نرمې هوا نرمې خپې او د سپوږمۍ د رڼا سپلاب، د نيم خوبۍ په حالت کې په زړه کې طوفانونه پيدا کول، د خوب د کوټې له دريځونه د سپوږمۍ د رڼا ليکې لکه د شيدو په څېر سپينې رانوتې وې، رام چندر راته ويده و، وبها غلې ناسته او د فکرونو په سيند کې يې غوږې وهلې، د هيلو هجوم نوره بې خوده کړې وه، سپوږمۍ ته يې وکتل او له سترگو يې اوښکې تويې شوې، دې ته ځورېده چې اميدونه يې په سيند لاهو شول، خه چې يې غوښتل هغسې ونه شول، ددې د هيلو محل ايره شو او اوس يې

په زړه کې د اهو نو د لوگيو نه پرته بل هېڅ هم نه و، له دومره ورځو راپه دېخوا يې چې د چا د راتلولپاره سترگې فرش کړې وې، اوس د هغه سره په څنگ کې ناسته ده خو خبرې ورسره نه شي کولای.

رام چندر راته کوټې ته د راتنوتو سره په ډېر غرور پالنگ ته وخوت او ویده شو، هغه د وبها سره هېڅ خبرې ونه کړې، بلکې هېڅ پام يې ورته ونه کړه، ځکه چې پرتاپ دت دده بې عزتي کړې وه او ده غوښتل چې بدله يې د هغه له لور نه واخلي، هغه دا غوښتل وښيي چې که ته د یشوهر د پاچا پرتاپ دت لور يې نو څه، د چندر دپ د پاچا رام چندر راته په سترگو کې هېڅ ځای نه لرې، د همدې خيالونو او فکرونو سره ویده شوی و، چې تراوسه يې اړخ هم نه و بدل کړی، دده په زړه کې ټوله غوسه د وبها لپاره وه، وبها هم په همدې خيالونو کې ورکه وه، هغې به يوځل سپوږمۍ ته او بيا به يې د خپل خاوند څېرې ته کتل او زړه يې درزېده.

يو ناڅاپه رام چندر راته را بيدار شو، هغه وليدل چې وبها غلې ناسته ده او اوښکې تويوي، دڅه وخت خوب سره يې ماغزه يوڅه ارام شوي و، په زړه کې يې د عزت او بې عزتۍ کوم ياد، نه و پاتې، له ژور خوب سره يوڅه بدل شوی غوندې و، د غوسې او نفرت نښې يې په تندي کې نه ښکارېدې، د وبها په ښکلو سترگو کې يې اوښکې وليدې او نا کراره شو، د ښکلې او نازکې څېرې په ليدو يې په زړه کې د مينې او ترحم سمندر په څپو شو، په کراره يې د وبها لاس په خپل لاس کې ونيو او ويې ويل: ای! ته ژاړې...

وبها هېڅ ځواب ورنه کړ، له شرمه يې سترگې ښکته واچولې او په بستره يې سر کېښود، رام چندر يې سر په کراره راپورته کړ او په

خپله غېږ کې يې کېښود، د هغې له سترگو يې اوښکې پاکې کړې او
څه ويل يې غوښتل چې په دې کې دروازه وټکېده، رام چندر راته په
اوتری وپوښتل: څوک؟

له اخوانه ځواب راغی: زر دروازه خلاصه که!

۹

رام چندر راته دروازه خلاصه کړه ويې کتل چې یو نوکر رماپتي ولاړ
دی، رماپتي په کراره وويل: تاسو همدا اوس له دې ځايه د تېښتې په
فکر کې شئ.

په نیمه شپه کې، هغه هم په داسې حال کې چې د راز او نیاز په
بستره پروت د مینې او محبت په نشه کې ډوب دی، دا خبره يې چې
واورېده زړه يې ودرزېد، وینه يې وچه شوه، د څپرې رنګ يې
تورواوونست، په ترترې ژبه يې وپوښتل: ولې؟
له دې پرته يې هېڅ ونه شو ويلای.

رماپتي ځواب ورکړ: ددې خبرو وخت نه دی، تاسې همدا اوس له
دې ځايه لاړ شئ.

په دې کې وبها هم له پالنگه را ښکته شوه او په کراره، کراره د باندې
راغله، په نیولي غږ يې وويل: رما! څه خبره ده؟
رماپتي: دا خبره ستا د اورېدو نه ده.

وبها وپوهېده چې خامخا څه خبره شته، خپل نیکه وسنت راته او
ادیادت ورته سترگو، سترگو ته شول، بیا يې حواس سره راټول کړل
او ويې پوښتل: ولې رما! څه چل شوی دی؟

رماپتي د وبها د خبرې ځواب ورنه کړ او رام چندر راته ته یې وویل:
وخت مه بربادوه، ته همدا اوس غلی له دې ځایه وتښته.

د وبها په زړه کې یوه نا اشنا وېره پیدا شوه، رماپتي یې ولید چې تګ
ته اماده دی، نو په مخ کې ورته ودرېده او ویې ویل: رما! زه تاته منت
کوم، رښتیا رښتیا ووايه څه خبره ده؟...

رما پتي په اوترو سترگو شاوخوا وکتل او ویې ویل: وبها چیغې مه
وهه! زه ټوله خبره درته کوم.

رما پتي له پېله تر پایه ټوله کیسه ورته وکړه، وبها چې ټولې خبرې
واورېدې زړه یې غوښتل چې په چیغو چیغو وژاړي خو رما پتي ورته
په خوله لاس کېښود او ویې ویل: چپ، چپ! څه کوې، غلې شه چې
ټول به راخبر شي.

وبها سلگیو واخیسته او هملته غلې کېناسته.

رام چندر راته نه لاره غلطه شوه، وار خطا شو: زه اوس څه وکم؟ د
تېښتې کومه لار خو راوښيه، زه خو دلته نه یم بلد.

رما پتي ځواب ورکړ: اوس پیره داران د محل څلورو خواووته پیره
کوي، زه پوهېږم که د تېښتې کومه لاره مې پیدا کړه تاته به احوال
درکم.

دایې وویل او رماپتي ولاړ، خو وبها هغه ایسار کړ او ویې ویل: رما!
ته چېرته روان یې؟ ته همدلته اوسه، که ته لاړې مونږ به بیخي
یواځې شو.

رما پتي: وبها! لېونی-کېږه مه! که زه دلته پاتې شم تاسو لپاره به څه
وکړای شم، زه شاوخوا گورم او بېرته په منډه راځم.

وبها په ډېر تکليف راپورته شوه، بدن يې له وېرې لږ څپده، په لږ څپدلي غبر يې وويل: رما! لږ ودرېږه، زه يوځل د ورور کوټې ته ورځم.

دا يې وويل او د ادیادت د خوب کوټې خواته روانه شوه. سپوږمۍ پيکه ښکارېده، او ورو ورو په ډوبېدو وه، څلور خواو ته تيارې خپل څادر غوړول غوښتل، د محل ټول خلک د سويکې غونډې په خواږه خوب ويده ول، هر طرف چوپتيا خوره وه، رام چندر راته د خپلې کوټې په دروازه کې ولاړ و او شاوخوا يې کتل، د محل مخامخ چې څومره کر کې وې ټولې بندې وې، د سپوږمۍ د لوېدو سره ورو ورو د دېوالونو سيوري حوږلۍ ته رااوږدېدل، لږ شېبه پس هرڅه د تيارې په غېږ کې پرېوتل او کرار، کرار ټوله فضاء په تياره کې ننوته، رام چندر راته د خيالونو او فکرونو په طوفان کې سرگردانه و، په زړه کې يې ډول، ډول اندېښنې تاوېدې، کله ښي خواته کله چپ خواته کله مخامخ او کله به يې شاته رډ رډ کتل، کله به يې په زړه کې وگرځېدل چې يو سړی په توره تياره کې چې پوزه يې تړلې او سترگې يې ښکاري په ده باندې وار کوي، کېدای شي څوک نيردې ورته ولاړ وي، کېدای شي د کټ لاندې ننوتی وي، همداسې اندېښنې يې په زړه کې گرځېدې، بدن يې ولږ څپد، حوصله يې نوره په ختمېدو وه، مرگ يې خپلو سترگو ته نيردې لیده، له بدن نه يې د خولو فواري وبهېدې، ناڅاپه يې يوبل وهم په زړه منگولې څښې کړې او دا وېره ورته پيدا شوه چې کېدای شي رما پتي څه کړي وي، ځکه خويې خپل ځای پرېښود او لږ لري ولاړ، د هوا د يوې څپې سره په خواکې يوبل شوی خراغ مړ شو او دده زړه ناڅاپه، په درزېدا شو، اوس نو دده يقين راغی

چې خیر یې نشته، چا خراغ گل کړ او اوس به خامخا ورباندې ګوزار هم وکړي، لږ اخوا لاړ او په تر تړۍ ژبه یې غږ کړ: رما پتي!!!

رما پتي ځواب ورکړ: دغه یم، دلته یم.

رام چندر راته غلی شو او په دې هم نه پوهېده چې څه باید ووايي، په زړه کې وروګرځېدل که چېرته وبها دلته وی نو دا به ښه وه، ځکه چې په رما پتي یې هم پوره اعتماد نه درلود.

وبها چې د ادیادت کوټې ته ورغله هلته یې هوشه شوه، هغه دومره وېرېدلې وه چې له خولې یې هېڅ خبره ونه وتله، سرما هغه راپورته کړه او په مخ یې اوبه وروشیندلې، وبها په هوش کې راغله او سرما ترې وپوښتل: څه خبره ده؟

وبها هېڅ ونه شو ویلای، ادیادت یې په مینه پر سر لاس ورتېر رکړ او ویې پوښتل: وبها! څه خبره ده؟

وبها بې کراره شوه د ادیادت دواړه لاسونه یې ونیول او په ژړا یې وویل: ورور جان! ماسره لاړ شه رما به ټوله خبره درته وکي.

درېواړه له هغې ځایه راپاڅېدل او د وبها د خوب د کوټې دروازې ته راوړسېدل، هلته رام چندر راته په تیاره کې ناست و، کېدای شي له ډېرې وېرې یې د ودرېدو ځواک نه درلود، په خوا کې یې رما پتي ولاړ و، ادیادت هلته په رسېدو وپوښتل: رما! څه خبره ده؟

رما پتي ټوله کیسه ورته واوروله، ادیادت په خلاصو غوږونو هرڅه اورېدل، هغه نور هم حیران شو، کله یې چې هرڅه واورېدل سترګې یې رډې راووتې، سرما ته یې وکتل او ویې ویل: زه همدا اوس د پلار خواته ورځم، زه به هغه هیڅکله داسې کارته پرې نه ږدم.

سرما: ايا هغه به ستا خبره ومنې؟ ... که تاسې مناسب گڼئ يوځل بابا جي ورولېږئ کېدای شي د هغه په ورتگ يوڅه وشي. اديادت: سمه ده همدا به ښه وي.

وسنت راته په ژور خوب ويده و، کله چې يې راپاڅاوه اواديادت يې وليد چې مخامخ ورته ولاړ دی، نو فکري يې وکړ چې سهار شوی دی غوښتل يې خپله د سهار سندره شروع کړي، اديادت نور هم نېرېدې ورغی او ويې ويل: بابا جي! په عجيب مصيبت کې گېږيو.

دوسنت راته سندره په خوله کې وچه شوه، له کټ نه راکوز شو او په وېره يې وپوښتل: او هو! څه خبره ده، بيا کوم مصيبت راولوېد.

اديادت ټوله کيسه ورته وکړه، وسنت راته بېرته په خپل کټ کېناست، اديادت ته يې وکتل سړيې وښور او ويې ويل:

نه، نه داسې هم تو خدای کېدای شي، دا بيخي امکان نه لري.

اديادت: اوس وخت ډېر کم دی، يوه شېبه هم مونږ ته ډېر قيمت لري، تاسې همدا اوس پلار جان ته ورشئ.

وسنت راته راپاڅېد او په کراره روان شو، په تگ کې يې هم څوځل وويل: داسې هم تو خدای کېدای شي... داسې هم کله شوي دي.

پرتاپ دت تر اوسه خپل خوب ځای ته نه و تللی، دده مارغه خيال يو بل ځای پرواز کاوه، يوځل فکر ورغی چې لچهن سردار راوغواړه او خپل حکم بېرته واخله، خود سترگو په رپ کې دا اراده بدله شوه، ځکه چې دا خبره دده د اصولو خلاف وه، پرتاپ دت په هېڅ حالت کې هم دوه ډوله امرونه، نه شي صادرولاي، په ژبه يو امر کول او په هماغه ژبه خپل امر بېرته اخستل دده له شان سره مناسبه خبره نه وه، يانې ددې مانا دا چې دا بيا د راجه امر نه د ماشومانو لوبې

شوې... خو وبها!!! وبها به کونډه شي، د وبها زندگي به برباد شي... خو په دې برخه کې زه څه کولای شم، چې کېږي کېږي به، که رام چندر راته په خپله ځان اور ته غورځوي او ځان وژني نو بيا به هم وبها کونډه شي، اوس هغه زما د قهر په اور کې ځان غورځولی دی، چې اوس بايد ددې نتيجه وگوري او وسوځي، د وبها په تقدير کې به همدا ليکلي وي، په دې کې زما څه ملامتي... او چې کله به يې ددې پېښې په اړه فکر وکړ نو وينه به يې و خوټېده، په زړه او ماغزه کې به يې اور بل شو، له سترگو به يې بڅرکي وورېدل او بيا به يې ټولې خبرې له ذهن نه ووتې، يوه خبره به يې په زړه کې پاتې شوه چې کله به دا شپه تېرېږي.

پرتاپ دت په همدې خيالونو کې و چې بوډا وسنت راته په خپلو خيالونو کې ډوب دده کوټې ته راننوت، د پرتاپ دت مخې ته ورغی له دواړو متويي ونيو او ويې ويل: دا زه څه اورم؟

د پرتاپ دت غوسه د اور غورځوونکي غره غونډې و خوټېده او په قهر يې وويل: څه دې اورېدلي دي.

وسنت راته: هغه د دوه ورځو هلک په دې خبرو څه پوهېږي، مگر ته خو ماشوم نه يې، ستا دومره غوسه ښه نه ده.

پرتاپ دت: څه دې ووي... هغه تر اوسه هلک دی!! هغه خو د بوډاگانو نه غوږونه پرې کوي، ولې هغه په دې هم نه پوهېږي چې اور ته په لاس نېږدې کولو لاس سوځېږي، هغه دومره تمیز نه لري چې د شاهي کورنۍ وقار وپېژني، هغه له ځان سره يو جاهل راوستی دی او د ښځې په جامه کې يې محل ته ننويستی دی او بيا يې په دې هم بسنه نه ده کړې او د ملکې پسې يې هم مسخرې کړي دي.

دایې وویل اوله ډېرې غوسې یې بدن ورپېد ، له دې خوا یې نورڅه ونه شو ویلای ، یوه شېبه غلی و او بیا یې خبرې پیل کړې : څوک چې د شاهي کورنۍ سره د ټوکو کولو جرئت کولای شي او په خپل عقل هم غره وي هغه باید سنگینه سزا وويني .

څومره چې یې غوسه زیاتېده ، همدومره یې اراده پخېده او د قهر اور یې لا لمبې کولې ، وسنت راته په کراره وویل : هغه ناپوهه دی بد او ښه لا نه پېژني .

پرتاپ دت یوڅه ارام شو او په نرمه یې وویل : گوره کاکا جي ! دا چې دیشوهر د شاهي کورنۍ عزت او بې عزتي په څه کې ده که په دې خبره ستاسې سر خلاصېدای ، نو په دې تېر عمر به مو د ډیلي پاچا ته سر نه ټیټاوه او هر ځای کې به دې د هغه په صفتونو خوله نه سترې کوله ، په دې کار سره تاسې زما عزت له خاورو سره خاورې کړی دی ، زه دې په دې کار سره سر ټیټی کړی يم ، ته د ډهلي د پاچا د پښو خاورې په خپل تندي پورې مېرې ... ما هیله درلوده چې د مسلمانانو په پښو کې ستا پروت سر د تل لپاره په خاورو کې پټ کم ، خوڅښتن ونه غوښتل او اوس هم ته نه پوهېږې چې د شاهي کورنۍ څومره سپکاوی شوی دی ، ته بیا هم راغلی یې او د سپکاوي کوونکي د ښلو خیرات غواړې .

وسنت راته : پرتاپ ! زه پوه شوم ، تاچې یوځل توره پورته کړه نو دا خوبه خامخا د چا سر پرې کوي ، زه چې درنه بچ شوم اوس باید یو بل څوک ووژل شي ، سمه ده ! که ستا په زړه کې رحم نشته او ستا وږې غوسه خامخا یو پرې کړی سر غواړي ، نو زما سر ستا په خدمت کې دی ... ستا د تره سر حاضر دی ، دا سر پرې که او خپله غوسه دې

همدا اوس سره که... راکه دا خنجر... وخت مه ضايع کوه، زما د ژوند ورځ هسې هم تېره ده... د اجل پر بنټې به هسې هم زما د مرگ سامان برابر کړی وي، خو دا په یاد وساته چې وبها زمونږ نازولې لورده، که ستا دا امر د تندر غوندې د هغې په سر وغورځېږي هغه به ژوندۍ پاتې نه شي، د هغې له سترگو چې کله اوښکې بهېږي نو له زړه به يې وينې وڅاڅي.

په خبرو خبرو کې د وسنت راته ستونی و پر سپد، يوه ژوره ساه يې وويسته او اوښکې يې په لمن پاکې کړې، په نا کراره بڼه يې وويل: پرتاپ! ما همدا اوس ووژنه، زما ژوند هېڅ ګټه نه لري، د وبها تباهي زه په خپلو سترگو نه شم ليدلی، د هغې په سترگو کې د اوښکو له ليدلو نه مخکې ما ووژنه.

پرتاپ دت غلی ولاړ و، کله چې وسنت راته خبرې خلاصې کړې، نو کرار، کرار پاڅېد او د باندې ووت، اوس يې په دې خبره فکر کاوه چې ټول خبر شوي دي، خو بيا يې هم په اراده کې بدلون رانه غی، هغه پوهېده چې د وبها ژوند به د اوښکو او اهونو سپلاډ وګرځي، خو بيا هم لکه د غره کلک و، پخپله لاړ و او پيره دارانو ته يې امر وکړ چې د شاهي محل نهر په غټو، غټو لږګيو بند کړي، ځکه چې په دې نهر کې د رام چندر راته کښتۍ ولاړه وه، له دې هاخوا يې په پيره دارانو ددې خبرې تاکيد هم وکړ چې نن شپه بايد د محل نه هيڅوک هم دباندې ونه وځي.

دغه ناول د ګودر خپرنډويې ټولنې لخوا چاپ شوی دی چې په جلال اباد کې يې د ګودر کتاب پلورنځي او په نور هېواد کې يې له کتاب پلورنځيو تر لاسه کولای شئ. الهام